

LLUCMAJOR

Núm. 48 - Agost 85

de pinte en ample

Preu: 80 pts.

SANTA CANDIDA TOCA A LES PORTES

Com cada any en aquest temps, Santa Càndida s'acosta a la vila per repicar de festa a les baules de cada casa llucmajorera. Es un fet repetit des de fa anys i panys i arrelat en el cor d'una gent disposada, enmig de penes i treballs, a fer festa. Però els temps canvien i els costums de la nostra societat baraten: els darrers anys és molta la gent que, refugiada de les rigurositats estiuenques, a S'Arenal o S'Estanyol, s'ho pensa més de dues o tres vegades a l'hora de fer cap a la festa de la patrona. Sigui com sigui, per a més pocs o per a més molts, gegants i rodells, paperins i torroners, xeremies i corregudes tornaran a fer festa davall el sol inclement i sota la lluna càlida de les primeries d'agost.

sa teulera

PLANTES D'INTERIOR I EXTERIOR
CENTRES - RAMS DE NUVIA
CORONES
FLORS I PLANTES DE TELA
DECORAM ESGLESIES
ARREGLAM TERRASSES I JARDINS

Carrer Campos 80 - Tel. 66 01 76
Plaça Espanya, 45 - Tel. 66 13 59

CERAMIQUES, VIMET, VIDRE
I PECES DE FANG

**SABEU QUE US OFEREIX
"VIATGES XALOKI"?**

- *Bitllets d'avió i vaixell
- *Reserves d'hotels
- *Lloguer de cotxes
- *Viatges de negocis i vacances

TOTS AQUESTS SERVEIS ELS TROBAREU A
"VIATGES XALOKI", SENSE CAP TIPUS DE
SUPLEMENT SOBRE EL PREU OFICIAL

C/. Maria Antònia Salvà, 38
Tel. 26 74 50 - 54 - 58

S'ARENAL

**PEUGEOT
TALBOT**

**TALLERES
MARINA**

**AGENTE
OFICIAL**

**PEUGEOT 205
MOTOR DIESEL
EL COTXE QUE NO VOS
FARA RENUNCIAR**

Joan Ramon Clar
Mestre de taller
Carrer Marina, 104
Tel. 66 05 21
LLUCMAJOR

Revista mensual
Depòsit Legal PM 350-1981
Any III

EDITA:
Obra Cultural Balear de
Lluçmajor

INFORMACIO I
PUBLICITAT:
Carrer Esperança, 2
(Lluçmajor)

DIRIGEIXEN:
Catalina Font i
Maties Garcies.

COL.LABOREN:
Joana Artigues
Francisca Barceló
Ignasi Barceló
Miquel Barceló
Jordi Bayona
Miquel Bezares
Francisca C. Cabot
Francisca Capellà
Miquel Cardell
Joan Clar
Bartomeu Font
Antoni Garau
Miquel A. Giménez
Coloma Julià
Antoni Llompart
Miquel Mascaró
Miquel Monserrat
Maties Mut
Miquel Mut
Guillem Oliver
Jaume Oliver
Margarida Palou
Sebastià Rubí
Miquel Sbert
Tomeu Sbert
Catalina Serra
Joan Socias
Arnau Tomàs
Pere F. Torrents
Francesc Verdera

COORDINADOR ESPORTIU
Joan Quintana

FOTOGRAFIES

M. Clar
Fermín
C. Julià
Mut Fotos
Antoni Monserrat
Antoni Oliver

IMPRIMEIX:

Edicions Manacor S.A.
Ronda del Puerto, 60

EL PENSAMENT DE LA
REVISTA S'EXPRESSA
NOMES A TRAVES DE
L'EDITORIAL

La mar, neta

Ara que som en ple estiu, molts de llucmajorers tenim costum de viure abocats de cara a la mar. S'Arenal, S'Estanyol, Sa Ràpita... són els endrets que concentren major nombre d'estiuejants del nostre poble. A pesar de les diferències implícites que cada un d'aquests llocs ha anat adquirint al llarg del temps i malgrat les distintes i plurals modalitats d'estiueig que cadascú adopta, el que és cert és que aquest viure abocats de cara a la mar sol ser el tret comú que afaïçona les nostres diades d'oci i descans. Per això tots estimam la mar i per això tots la volem, o l'hem de voler, sempre neta.

D'aquí que des de les nostres pàgines i amb aquest breu comentari editorial saludem la campanya que sota el lema "Protejamos nuestro mar a toda costa" duu a terme la Direcció General del Medi Ambient de la Conselleria d'Obres Públiques i Ordenació del Territori. Aquesta campanya té per finalitat advertir a Ajuntaments, entitats i empreses relacionades amb la marina, tripulants i passatgers d'embarcacions, clubs nàutics i clubs en general que la mar —encara que, com diu el refrany, sempre fa forat i tapa— no és un immens femer que tot s'ho menja i que tot ho elimina, la mar, si volem conservar-la, en condicions òptimes, necessita veure's lliure d'aquesta trista funció que de vegades li feim complir de resignat engolidor de totes les nostres noses i brutors. Perquè les coses deixin de ser així caldrà que els poders públics de què ens dotam els ciutadans duguin a terme tant una política de depuració d'aigües residuals i una total eliminació dels vertits d'aquestes dins la mar, com una forta tasca d'eliminació de papers, plàstics, vidres, olis, etc. que irremissiblement també solen anar a parar al nostre Mediterrani. Però no tot queda en mans dels poders públics, de les institucions oficials: sense la col·laboració ciutadana, sense la responsabilitat individual de cadascú tota aquesta feina serà inútil. És necessari que cada ciutadà ajudi a no embrutar, a no degradar la mar de tots. Voldríem que, a remolc de la campanya oficial, aquestes línies poguessin servir per difondre aquesta campanya en pro de la mar neta. I, ja que tot ho hem de dir, lamentam també que aquesta campanya de la Conselleria sembli que no vagi destinada als mallorquins des del moment que margina totalment l'ús del nostre idioma, fent gala d'una insensibilitat socio-cultural que esgarrija.

NOTICIES LOCALS

CASA DE LA VILA.

GUARDERIA INFANTIL.- A la pissarra de la façana de la Casa de la Vila, estigué posada la crida d'admissió de matrícules per al proper curs de nins per a la Guarderia Infantil.

ACORDS DE LA COMISSIO MUNICIPAL PERMANENT.- Foren legalitzats s expedients il.legals, amb pagament del 200 per cent de la taxa municipal d'Obres.

S'aprovaren 29 expedients d'enderrocament de vivendes construïdes il.legalment.

DESPESES.- 50.000 pts. al Batle pedani de la Urbanització Bellavista, com a subvenció per les festes de la dita Urbanització.

50.000 pts. al de Cala Pi, per les festes d'aquell sector.

15.000 pts. a la Coral Infantil de Son Ferriol, per la seva actuació a les festes de S'Arenal.

15.000 pts. a l'Associació de Pares de la Guarderia Infantil Municipal, per la festa de fi de curs.

30.200 pts. per la compra d'un armari metèllic per Secretaria.

424.466 pts. per dos ascensors per enterraments a n'inxols.

Se donà conformitat per comprar un equip d'informàtica, per lo que s'haurà de fer la corresponent modificació de crèdit en el pressupost d'enguany.

Es rebé un plec de firmes de veïns de S'Arenal, indignats per la degradació de determinat sector urbà, per l'augment de locals anomenats "de alterne" o "Pucicluubs" amb escàndol diari i el seu rosegall, demanant a l'Ajuntament que posí remei com més prest millor.

SOPAR DEL PSOE.

El passat 12 de juliol va tenir lloc al restaurant Gran Via un sopar-col·loqui en el qual participaren,

a més dels representants del PSOE de Lluçmajor, destacats membres de la Federació Socialista Balear i de la Unió Socialista de Mallorca com a Francesc Triay i Josep Moll, els quals vénen realitzant visites periòdiques a totes les agrupacions locals de l'illa.

Després del sopar es va fer una xerrada sobre l'actual estat de l'agrupació local, sobre els principals problemes amb què s'enfronta el partit aquests moments i altres temes com l'estat de les autonomies, l'OTAN i la TV-3.

13 PINTORS NEOFIGURATIUS A MALLORCA.

Aquest és el títol de l'exposició patrocinada per la Conselleria d'Educació i Cultura del Govern Balear i de la Caixa de Balears "SA NOSTRA".

L'itinerari a seguir per aquesta exposició és el següent: Pollença, Sa Pobla, Manacor, Campos, Felanitx, Calvià, Lluçmajor, Binissalem, Eivissa, Ciutadella i Maó, i ha estat possible gràcies a la col.laboració de la galeria Joan Oliver "Maneu" de Palma.

A Lluçmajor ha estat exposada dels dies 14 al 23

de juliol a la sala d'exposicions de "SA NOSTRA", encara que, segons la nostra opinió, no siguin unes dates òptimes perquè molta gent és fora estiuellant. No obstant això, els qui hem pogut anar-hi hem tengut l'oportunitat d'admirar l'obra d'aquests joves pintors, l'art dels quals és ben actual i, en paraules de Joan Oliver Fuster, "l'obra que no connecta amb el seu temps (...), que no connecta amb el futur-no és una obra d'art".

I CONGRES DE PREMSA FORANA DE MALLORCA.

En una assemblea de l'Associació de Premsa Forana celebrada el passat dia 6 de juliol a Felanitx es va posar a discussió i es passà a posterior votació la conveniència o no de celebrar un Congrés de Premsa Forana de Mallorca. El resultat de la discussió va ser l'acord de celebrar, amb data encara no determinada, el que serà el I Congrés de la Premsa Forana amb l'objectiu de posar a debat tot un seguit de temes que afecten el funcionament intern i la labor sociocultural de les revistes i publicacions dels pobles de Mallorca. Ara per ara, s'està passant una en-

questa a totes les revistes integrades en l'Associació de Premsa Forana perquè assenyalin aquells temes que més els interessin com a possibles qüestions a estudiar i debatre en el transcurs d'aquest primer Congrés. Són possibles punts a tractar en el Congrés qüestions com la situació legal de les revistes, la normalització lingüística, la publicitat, la finançació de les publicacions, l'estudi de mitjans d'impressió que abaratin els costos, les relacions amb els partits polítics,

l'elaboració d'editorials conjunts per a totes les revistes, la revisió dels Estatuts de l'Associació i altres que poden anar suggerint les distintes publicacions foranes. A part de les conclusions que es treguin dels temes posats a debat, s'espera que la celebració d'aquest I Congrés sigui una bona ocasió per fer remarcar en el si de la societat mallorquina la funció i la importància de la premsa dels pobles.

MIQUEL I MATIES MUT, PREMIS PREMSA FORANA 1985.

Els nostres companys de redacció Miquel Mut Fullana i Maties Mut Puigserver han estat guardonats recentment amb un dels tres premis de periodisme que convoquen l'Associació de Premsa Forana de Mallorca i la Caixa d'Estalvis de Balears, Sa Nostra. El premi que han rebut aquests dos joves col.laboradors ha estat concedit per la sèrie d'articles titulats "si voleu formar" i "Peladores d'ametles fetes per llucmajorers". Amb aquesta distinció s'ha volgut premiar la labor de recerca efectuada pels dos autors en el camp de la cultura popular i en la investigació sobre tecnologia antiga. L'esmentat premi estava dotat amb 30.000 pts. igual que els que obtingueren els treballs firmats pels pseudònims Ramon Turmeda i Carmina Bura-

De Mercedes Laguens, professora de l'Institut de Lluçmajor.

na, apareguts respectivament en el setmanari "Felanitx" i en la revista "Pòrtula" de Marratxí. Aquesta darrera publicació, a més, va rebre pel mateix article el Premi d'Honor de l'Associació de Premsa Forana, consistent en una obra escultòrica de Pere Pujol.

El jurat d'aquests II Premis Premsa Forana estava format per Josep Melià, Andreu Ferret, Josep A. Grimalt i, en qualitat de secretari amb veu però sense vot, Gaspar Sabater. L'acte d'entrega dels premis va tenir lloc l'horabaixa del dissabte dia 6 de juliol a Felanitx després de la celebració d'una assemblea de publicacions dels pobles de Mallorca.

Recordem que l'any passat, en la primera convocatòria d'aquests premis de periodisme, varen rebre dues distincions els nostres companys Coloma Julià i Miquel Sbert, mentre Llorenç Capellà s'alçava amb el premi d'Honor per un article publicat al "Diari de Buja".

FESTA DE BARRIADA.
—Toreada de vadella—

Al pasat 15 de juny tingué lloc al costat del Bar-Restaurant TROPICAL una festa molt sonada amb "toreada" de vadell a càrrec del matador Rafael de Palma ajudat p'en José Luís Lozano. L'acte fou concurrít en gran nombre d'aficionats a l'art a més d'alguns participants espontanis que enmig de la plaça deleitaren al públic per la quantitat de fantasies, corregudes,

Un espontani: Els equilibris no li bastaren per evitar una rossegada (Foto: Rafa).

"El Bar Tropical". Tot va ser una gran festa. (Foto: Rafa)

LLUCMAJOR
Taller BERTON
Carr. Campos s/n.
Tel. 66 08 92

METRO 1.300 HLE 3 y 5 portes

Austin Morris Jaguar Rover Triumph

PALMA
Auto Freno Oliver, S.A.
C/. Aragó, 138
Tel. 27 82 46

Motor: 1.275 c.c. 62CV
Velocitat màxima: 152 Km/h. Aceleració: 0-100 en 14,4 (3 portes), 0-100 en 14,9 (5 portes)
Consum: 90 Kms, 4,5 l. 120 Kms: 6,1 l. Ciutat: 6,4 l. Volum maleta: 1.080 cms3.

Pep Lluís Garrido, ànima de la festa.

empentes i altres divertiments que fou sotmesa la vadella protagonista de la festa. Després del cansament hi hagué entrada de nit al mateix recinte ball musicat pels conjunts "Balears" i "Grupo ARIA". Cal ressenyar que tot l'espectacle fou gratuït per gentilesa d'en Pep Lluís, propietari del Bar-Restaurant.

El sarau i la bauxa s'allargà fins ben entrada la fosca i durant la festa es serviren "pinxos" de carn de lúdia.

Passàren les festes de s'Arenal 85

Tomeu Sbert.

Les festes populars de 1985 se celebraren entre els dies 6 i 14 de juliol sota el patrocini de l'Ajuntament de Lluçmajor i amb altres ajudes o col·laboracions. El Pregó de festes fou pronunciat per Jordi Vallespir i Soler, qui versà sobre el tema "Els trencadors de marès". Tot seguit, s'entregà un premi especial anual, a títol pòstum, a Antoni Ferrer i Joan, destacat esportista de la vela, premi que recolliren els seus pares amb llàgrimes als ulls.

El premi del cartell anunciador de festes fou guanyat per Estrella Risso Alvarado. Entre els actes que tengueren lloc destaquem un concurs de paelles patrocinat per Assegurances Mare Nostrum de S'Arenal. Exposicions de Josep Alvarado, Antoni Bauzà i Adolfo de Villaroya i Miquel Llompard. Funció de teatre amb posada en escena de "Ca nostra" de Joan Mas pel grup "Els Grumers". Regates de vela amb nutrida participació i bonics premis en el Club Nàutic. Concert a càrrec de la

Banda de Música de Lluçmajor i l'Orfeó Infantil de Son Ferrjol, Partits de Futbol, futbol sala, bàsquet, natació, tir, jocs aquàtics, etc. Concurs de dibuixos i de castells a l'arena amb participació de molts de nins i nines. Col·loqui sobre la joventut a S'Arenal a l'escola de vela del carrer Miramar. També va tenir lloc una animada gimcana a la Plaça Major i pallassades grosses a càrrec de "Kill and Kiko" i dos o tres més. No hi faltà la gran verbeïna amb "Els Valldemossa", "Aqua Vitae" i Lucio Barbosa. Igualment hi va haver processó marinera i a peu que sortí de l'església parroquial, arribà al club Nàutic i continuà dins la mar, amb poètica vistositat. A l'església es va celebrar un ofici solemne amb assistència de les autoritats encapçalades pel batle, Sr. Antoni Zanoquera, el delegat de l'alcaldia, Sr. Joan Perelló, el president de la comissió de cultura, Sr. Joan Puigserver, el tinent de la Guàrdia Civil i altres persones relacionades amb les festes. En un altre ordre de coses, destaquem també els

balls mallorquins de la plaça Miramar a càrrec dels alumnes de St. Vicenç de Paül i de la Porciúncula. Igualment, el XIV torneig del Club de Petanca Son Verí sota coordinació de J. Coll i l'actuació del grup de ball "Peus Falaguers". També va agradar molt l'actuació del grup "Música Nostra", el qual ens mostrà per unes hores un S'Arenal diferent ja que feren una demostració del retorn del típic art mallorquí i tengué la virtut de congregar una gentada a la Plaça Major. Finalment, una amollada de castells de focs artificials a la vorera de mar va cloure aquestes diades de festa.

CONCURS PROVINCIAL DE PASTISSERIA.

Sebastià Ballester Mas, forner i pastisser de S'Arenal, ha aconseguit per segon any consecutiu els primers premis de Balears en pastisseria i d'elaboració de pa, en un concurs celebrat el 21 de juliol en el Poble Espanyol de Palma. Presidiren el concurs, el president nacional del gremi, Sr. Moetes, el conseller d'Indústria i Comerç Sr. Oliver Mut i altres autoritats. Enhorabona al premiat.

NOVA ESCUDERIA.

Recentment fou inaugurada una nova escuderia a la nostra zona arenale-

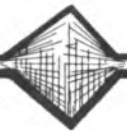
ra. Es diu "Escuderia Auto-Racing" i n'es president el pilot llucmajorer Francesc Bonnín Tarongí; vice-president, Josep Bonnín Tarongí; secretari, Jesús Ruiz Martínez; tresorer, Antoni Alfaro Santos, i vocals Maria José Tovar Portillo i Joan Lean Martín. Els pilots són Arturo Sesma Gomila, Sebastià Garau Morrey, Joan Fernández Oliver i Francesc Bonnín.

VISITES AL PRESIDENT CAÑELLAS.

L'Agrupació d'Hotelers, encapçalada per Bartomeu Xamena, Miquel Vidal i Damià Sastre, amb tots els components de la junta directiva, visitaren el president de la Comunitat Autònoma, Sr. Gabriel Cañellas Fons. Moltes de coses li demanaren els hotelers al president. I, ja se sap, bones paraules, promeses que es fan i, això sí, la visita estigué impregnada de grata cordialitat i ganes de millorar per part de les dues bandes. El mateix dia, l'Associació de Veïnats Son Sunyer, també va rebre visita a Gabriel Cañellas. I lo mateix de lo mateix: bona disposició, sol·licituds, respostes agradoses i l'esperança que tot vagi millor. Foren portaveus de l'Associació de Veïnats en Damià Sastre, Toni Martí, Joan Perelló. Per altra part, sabem que la primera quinzena d'agost el president vendrà de visita oficial a S'Arenal.

SA FILOA

C/ MELIÀ, 3 LLUCMAJOR

Dojo Kodokan de Lluçmajor

ELS OFEREIX L'OPORTUNITAT DE PASSAR UN DIA A EIVISSA, ACOMPANYANT L'EQUIP INFANTIL DE JUDO.

EL PREU ES DE 3.900 Ptes. MES L'AUTOCAR.

S'INFORMI A "VIATGES XALOKI" - Tel. 26 74 50

EL CLUB ESTARA TANCAT PER VACANCES EL MES D'AGOST
LES CLASSES ES REANUDARAN EL 3 DE SETEMBRE

S'INFORMI
AL Carrer Major, 39
LLUCMAJOR
o al Tel. 21 14 28
des de les 17 hores

Festes de Sant Pere del Club Nàutic s'Estanyol

Els dies 28, 29 i 30 de juny, al Club Nàutic de S'Estanyol se feren una sèrie d'activitats per celebrar la festa de Sant Pere, patró dels pescadors.

Per començar, dia 28, hi va haver un concurs de pesca de calamars. A continuació llegí el pregó de festes En Jaume Oliver (del qual reproduïm una part en aquesta revista). En Pere Antich i els seus balladors "Aires d'es Pla" actuaren a l'explanada del Club.

Dia 20 hi va haver concurs de pesca de volantí des de barques ocupades per tres persones. Regata d'Optimist, T.D.V. i Cadet. Després Missa a l'explanada del Club i benedicció de la nova imatge de San Pere.

A la nit, sopar de companyonia i presentació oficial del primer Trofeu Ciutat de Lluçmajor. Se va retre homenatge al pescador en les persones de més edat dedicades al treball de la mar, Madò Cossi i el Patró Pep Marola. Resultà un acte molt emotiu i se demostrà una idea molt endevinada i justa el retre homenatge a l'ofici principal de les persones que viuen tot l'any a S'Estanyol. Finalment, hi va haver berbenà.

El darrer dia de festa va ésser el diumenge dia 30, que començà el dematí amb concurs de pesca dins el recinte del port per dones i nins. Regates d'Optimist, T.D.V., Cadet i Creuers.

L'horabaixa, festa infantil a l'explanada del Club, cucanyes, carreres de sacs, xocolatada etc. A les deu, S'Estol d'es Patronat representà una peça de teatre de M. Miura adaptada al mallorquí. Una vegada acabada explotà la traca final.

Guillem Oliver

FESTES DE SANT JAUME A S'ESTANYOL

Entre els dies 20 i 25 de juliol S'Estanyol bullia en festes.

El programa incloïa les regates "I Trofeu Ciutat de

Taula presidencial. President de la Comissió de Cultura i Esports Sr. Puigserver, Sra. d'Albertí, Sr. Ginard, President del C.N.E., Sr. Albertí President del C.I.M., Sr. Zanoquera, Batle de Lluçmajor i Sra. de Ginard.

Lluçmajor i molts d'altres esports, com és ara, partits de futbol, futbol sala, petanca, tennis individual i dobles, basquet, etc. proves de pesca, de cans de mostra, campionat de truc, etc.

I entreteniments per a petits i grans, com passacarrers pels xirimiers, grup d'animació Retais, berbenà amenitzada per quatre grups: "Victoria", "If Quarteto", "Camboes Paraguayos" i "Salsa Picante". Concert, molt aplaudit, per la Banda Municipal de Lluçmajor, festa folklòrica amb l'actuació d'"Aires d'es Pla", etc.

Gran animació i bulla dins aquest llogaret llucmajorer que cada dia està més poblat, emperò que conserva aquest encant típic de l'antic poblat de pescadors.

Una nota relevant va ésser la inauguració de la Pista Poliesportiva, fent presència les Autoritats Municipals i el Conseller de Cultura de la C.A. Sr. Gillet, el dia 21 horabaixa. Com ja mos té avesats, el

nostre Ajuntament, molta de frisson per inaugurar coses noves, emperò sense una planificació que garanteixi el bon funcionament d'unes instal·lacions. Unes obres acabades a correuita, que pareix que han quedat molt bé, però que no hi ha una persona adequada encarregada que continuïn estant bé els pròxims anys.

La Comissió de Cultura no ha reparat en sacrificis per tal de que S'Estanyol tenguí unes festes sonades. De la manca de la bandera mallorquina ja no en feim cas, tan sols ho remarcam a fi d'excitar un poc aquest "nacionalisme" que no acaba de treure es cap.

D'ençà que el 18 de juliol no és festa, les festes de Sa Ràpita se fan el diumenge següent i queden molt apropades en el temps en les de S'Estanyol, i, així, estam seguint unes vacances molt festives a tota aquesta zona.

Molts d'anys a tots per Sant Jaume.

Guillem Oliver

S'ESTANYOL

SERVEI D'AUTOBUSOS

S'ha posat en funcionament un servei regular de viatgers entre Palma i Ses Covetes passant per Lluçmajor, S'Estanyol i Sa Ràpita que està cobert pels autobusos de l'Empresa Clar.

Aquest estiu, per primera vegada, hi ha un transport públic que cobreix un servei que se considerava necessari ja fa un temps, a causa de l'augment de l'afluència d'estiuejants en aquesta zona.

L'horari que regeix és el següent:

- Palma -Ses Covetes: 9,30
- Ses Covetes - Palma: 17,40 (1)
- Palma - S'Estanyol: 9,30
- Sa Ràpita -Palma: 7,55 i 17,50 (1)
- Palma - Sa Ràpita: 19,30 (1)
- S'Estanyol -Palma: 8,00 i 17,55 (1)
- (1) Diumenges i festius retarda la sortida una hora.

Per quan la reforma de la carretera Llucmajor - s'Arenal?

Encara que, durant tot l'any, els mesos d'estiu poden comprovar tots els llucmajorers l'estat llastimós de la carretera que mos duu a S'Arenal, una carretera que encara està en el mateix tirat del temps dels nostres padins, quan només s'anava a

S'Arenal una setmana cada dos anys, en carro o carruatge i, amb més optimisme que comoditat.

Una carretera que, degut al nombros trànsit que té i lo perillosa que és, mereix un millor tractament i atenció per part de l'Ad-

ministració. Tan perillosa que, si poguéssim comptar els accidents greus que han ocorregut, mos quedariem tots amb els cabells drets. Tan perillosa que no hi ha, exceptuant les costes, cap quilòmetre on hi hagi la visibilitat suficient com per poder passar a qualsevol vehicle sense perill d'accident.

Tot això, que està en el coneixement de tots, pareix que no en el de les autoritats responsables que veuen que estan passant els anys i la carretera Llucmajor-S'Arenal, no solament no es reforma, sinó que està de cada dia més malament.

Sabem que hi ha un projecte molt ambiciós d'adobament i reforma

d'aquesta carretera, però, com a molt, serà per després de la carretera Llucmajor-Campos que, actualment ja s'estan pagant els terrenys expropiats per lo que, amb aquest retard, quan a la de S'Arenal li toqui el torn, estarà intransitable, perquè, amb l'estat en què està ara mereix un adobament urgent de clots, desnivells i neteja de voreres.

Esperem que, totes aquestes consideracions, que són d'opinió general, siguin tengudes en compte per qui pertoca i es procedesqui prest a l'adobament de la carretera Llucmajor-S'Arenal.

Arnau Tomàs.

Cristaleria Llucmajor

Envidrat d'obres - Miralls - Vidres de Color - Decorats - Vidres en general

Ronda Migjorn, 105 - Teléf. 66 14 93 - LLUCMAJOR (Mallorca)

MATERIALS DE CONSTRUCCIO ANTONI VIDAL

AGENT "FIBROTUBO"
MATERIALS DE CONSTRUCCIO
SERVEI A DOMICILI

Tel. 66 06 88

Muebles JAUME

Convento, 109 - Tel. 66 03 50
LLUCMAJOR (MALLORCA)

Destilerias Reunidas S.A.

FABRICA DE LICORES Y ALMACEN DE LICORES, WHISKY, VINOS Y CHAMPAÑAS

C/. S. Francisco, s/n - Tel. 66 01 78 - LLUCMAJOR (Mallorca)
EDIFICIO DERESA

El Capellà de s'Estanyol i els seus parroquians

Pareix el títol d'una rondalla, però no ho és, és més bé una comèdia, per ventura un malentès del qual en resulten algunes persones agraviades, i, naturalment totes pensen que tenen raó i cada part pensa que l'altra no ha obrat bé.

Els fets són els següents. Per la festa de Sant Pere, la directiva del Club Nàutic de S'Estanyol, cregué oportú que la missa que cada any se diu en sufragi dels socis difunts, fos a l'explanada del Club, i en tal motiu parlaren amb el capellà perquè el dia 29 de juny anàs a dir la missa a beneis un Sant Pere que

llavors seria duit en processó a l'Església. El capellà contestà que ell les misses les deia a l'Església i no hi hagué forma de convèncer-lo de lo contrari. Se posà esquena a paret i no n'hi traqueren palada neta, per més que insistiren persones molt apropades a ell.

La directiva del Club no desistí del seu propòsit i, arribat el dia i l'hora dugueren un capellà estern, el qual digué la missa a l'explanada tal com se volia i beneí la imatge de Sant Pere, de la qual benedicció es foren padrins el Patró Pep i Madò Cossi. I tot va anar com una seda, aparentment. Després dugueren el Sant a l'Església.

Ara la directiva del Club està disgustada perquè Don Guillem no volgué anar a dir-los missa i endemés ha "estacionat" la nova imatge de Sant Pere al soterrani de l'Església. I Don Guillem està enfadat perquè dugueren un capellà estern.

I nosaltres demanam. Està mal fet dir missa a l'Explanada? Està mal fet convidar un capellà estern? No ho sabem. Si qualcú pot aclarir els nostres dubtes, convendria que ho fes públicament i així, per ventura ajudaria a apropar l'Església al Club o el Club a l'Església. Perquè, saps que és de bo! ell només tenim un Club, que mos ha costat molts de sacrificis i

només tenim una Església que mos n'ha costats molts més.

Don Guillem és un caparrut, mos diuen pel carrer. I altres, a veure si el mōs canvien prest en aquest capellà que, les poques simpaties que tenia les ha acabades de perdre.

No és per posar-mos en favor de ningú, però creim que el capellà, a lo millor pensa que quan va començar a venir a dir missa a S'Estanyol la deia a llocs molt incòmodes i que, ara que té una Església nova no és cosa d'anar-se'n a dir missa pel carrer.

Guillem Oliver

PERRUQUERIA

FINA

C/. D'es Vall, 49

"la Caixa"

CAIXA

DE

PENSIONS

RESTAURANT

GRAN VIA

NOCES - BANQUETS - COMUNIONS
I BATEJOS

Informació: 66 03 17

JOIERIA - RELLOTGERIA
COMPOSTURES

Born, 7 Tel. 66 02 75

Olegario

TROFEUS I GRAVATS
ART. REGAL

Mentre la campanya d'accionistes continua

TV-3 ja arriba a cada casa de Mallorca

Des de fa un mes la recepció de les imatges de TV-3 a gairebé tot Mallorca és un fet quotidià i molt ben acceptat per la pràctica totalitat de la població. Ja no es tracta ara d'un fet possible gràcies a iniciatives aïllades i puntuals com les que anaren sorgint per molts de pobles de Mallorca i com la que, en concret a Llucmajor, protagonitzà en Tòfol Calafat amb la instal·lació d'un reemissor propi. Ara ja podem parlar de projectes més ambiciosos i d'abast més general amb l'entrada en marxa de tota la instal·lació que ha duit a terme Voltor-3 a la Serra d'Alfàbia. En conjunt, es tracta d'un complex de reemisors per a tot Mallorca i part de Menorca, el cost total dels quals s'apropa als

30 milions de pessetes. Ha fet possible aquest objectiu la demanda social que coincidí a reclamar tant una major diversificació i un major pluralisme dels canals audiovisuals com la urgent introducció del català com a llengua d'ús majoritari i normal de tota la programació televisiva. Avui per avui, només TV-3 de Catalunya és l'opció vàlida per a donar viabilitat a aquestes demandes. I això ho han sabut veure un bon nombre de mallorquins (amb col·laboració de bastants d'Ajuntaments i del Consell Insular) que s'han constituït en accionistes de Voltor-3, societat anònima impulsada per l'Obra Cultural i que ha actuat de forma decidida per aconseguir els seus objectius. Uns objectius que en diverses

ocasions s'han xocat amb els desitjos d'impedir la recepció de TV-3 mantenguts sovint tant pels representants del poder de Madrid com pel govern autonòmic. Al final, la raó ha prevalgut i ni uns ni altres no tenen argumentacions de cap casta per esbucar el projecte de TV- Voltor-3.

Emperò la tasca encara no és acabada: mentre la recepció d'imatges és encara en fase de proves —a l'espera d'aixecar una altra antena reemissora—, l'Ajuntament de Bunyola té sol·licitat oficialment el permís perquè li concedesquin la freqüència d'emissió. El fet que una corporació com la de Bunyola assumeixi la sol·licitud de freqüèn-

cia és degut —segons es desprèn de l'informe jurídic de Josep Melià elaborat per donar cobertura legal a Voltor-3— a la simplificació i a la major seguretat que legalment proporciona en comparació a si ho fes una entitat privada.

A més d'aquests aspectes, però, la recaptació de doblers a través de la subscripció d'accions de 10.000 pts/any encara no ha acabat. Segons fonts de Voltor-3 queden per arrebregar uns 8.000.000 de pessetes, quantitat imprescindible per a la consolidació i manteniment del projecte. Per tant, la campanya en pro de TV-3 a Mallorca continua i encara es fan necessàries més adhesions.

LA CAMPANYA PASSA A PASSA

22 març 84

A proposta del grup Esquerra Nacionalista-PSM, el Parlament de les Illes aprova el Projecte no de Llei de connexió amb TV3.

6 abril 84

Obra Cultural Balear llança la campanya a favor de la recepció de TV3 a les illes. L'adhesió es formalitza mitjançant la inserció d'anuncis a la premsa local autofinançats per les persones que els subscriuen. S'aconsegueixen més de 800 signatures individuals i col·lectives.

20 novembre 84

O.C.B. compra un terreny de 1.000 m.² a Alfàbia per valor de dos milions de pessetes. El terreny ubicarà el futur repetidor de TV3.

10 desembre 84

S'enceta el procés legal: constitució de la societat anònima «Voltor 3, S. A.», amb la finalitat d'ampliar el senyal de TV3 i retransmetre'l a tota Mallorca i a Ciutadella.

Més de 30 persones formen part de la Junta Fundadora. Entre d'altres Francesc de B. Moll, Climent Garau, Josep M. Llompard, Nicolau Llaneras, Miquel Fullana, Miquel Alenyar, Josep M. Palau i Maties Oliver. Ignasi Ribas és nomenat President.

12 desembre 84

Visita de la Comissió Gestora de Voltor-3, al Sr. Joan Granados, Director de la Corporació Catalana de Televisió, a fi de comunicar els projectes de la Societat legalment constituïda.

Es llança la campanya de subscripció d'accions de Voltor-3 a raó de 10.000 pts. cada una fins un màxim de 10 accions per persona, a fi d'aconseguir un ampli ventall de participació popular.

30 gener 85

El capital de Voltor-3, S. A., oscil·la sobre els 5.500.000 pts. La fita traçada per la societat és la d'aconseguir un capital inicial de 30 milions de pessetes.

març 85

El Ple del Consell Insular de Mallorca acorda per unanimitat donar suport al projecte de Voltor-3.

L'Ajuntament de Palma i 20 Corporacions més fan el mateix.

El Parlament destina dels seus pressuposts una partida de dos milions de pessetes a l'O.C.B. per a la recepció de TV3.

maig 85

El capital de Voltor-3, S. A., oscil·la sobre els 15 milions de pessetes.

Comencen les obres de construcció a Alfàbia.

HOMENATGE A SALVADOR ESPRIU AMB RECITAL DE RAIMON

La nit del divendres 23 d'agost, en el Parc de la Mar de Ciutat, tindrà lloc un homenatge al desaparegut poeta Salvador Espriu. En el transcurs d'aquest homenatge, el cantant valencià Raimon oferirà un recital de cançons el gruix del qual seran composicions basades en poemes del propi Espriu. També hi ha previst que en el transcurs de la nit d'homenatge es passin diversos vídeos referits a la figura del poeta i a la seva tasca de creador, esdevinguda en bona part símbol de tot un poble. L'organització d'aquest homenatge popular a Salvador Espriu corre a càrrec de l'Ajuntament de Palma i de l'Obra Cultural Balear, els quals han comptat amb la col·laboració de Guinovart per a la confecció del cartell anunciador de l'acte.

SOM LA RADIO QUE MES S'ESCOLTA

Una ràdio en la qual tu tens veu. I vot. Que informa i entretén. Aquesta és la ràdio feim a RADIO POPULAR. Una Ràdio amb els micròfons oberts per tu les 24 hores de la jornada. Una ràdio amb més de 700 professionals fent programes per a tu. Programes realment populars. Programes per escoltar i parlar. RADIO POPULAR.

O.M. 1.224 Khz
F.M. 97.5 MHz.

RADIO POPULAR COPE
LA RADIO ENCESA

Carta al

CLUB NAUTICO DE S'ARENAL I...

La ditxosa bandereta

Benvolgut Sr. director de la revista Lluçmajor de pinte en ample:

li prec que, si és possible publiqui aquesta carta d'opinió, en relació a l'actuació de la junta directiva del Club, referent al que es va tractar a la darrera junta general i les decisions que s'han preses.

A l'esmentada Junta General, un soci, en el capítol de prec i preguntes va demanar a la "nova" Junta Directiva si no seria possible fer qualche cosa perquè els que vénen el matí, per anar a pescar i tenen la barca al moll vell, puguin aparcar, cosa que és impossible ja que els pantalans estan ocupats pels cotxes que hi fan la nit. Hi va haver diferents suggerències. Pagar segons el temps que hi tenen el cotxe. Una bandereta per cada barca, etc. Cap d'elles va ésser aprovada per la Junta General. El President Sr. Joan Miquel va dir que això era un altre problema, que era de difícil solució i que es faria el que se podria per resoldre-ho. La cosa quedà així.

Al cap de poc temps ens trobarem amb la ingrata sorpresa que s'havia tornat instaurar la famosa bandereta dels conflictes. Bandereta, per mor de la qual, a la reunió general de fa tres anys uns quants de socis denunciaren l'actuació de la junta directiva, referent al control que se'n duia, ja que hi havia no socis que en tenien i n' hi havia que en compraven per tota la família i allegats.

A nosaltres, per diferents motius que anirem explicant, ens estranya que

la junta directiva hagi pres aquesta decisió.

Per impopular: Primer ens fan comprar un aparell per obrir la barrera, amb l'excusa que la bandereta no funciona i ara, altra vegada la "pegatina".

Per motius econòmics: L'aparell per obrir ens va costar més de tres mil pessetes, no sabem si hi feren negoci. El que sí sabem és que un adhesiu costa unes 50 ptes. i a nosaltres ens fan pagar 500 ptes. El que es va demanar és que es possàssim solucions, si era possible, no que es multàs els socis.

Per ineficax: En la venda de la bandereta se segueix un mètode que ja va fracassar. A cada soci se li ven una bandereta per cada cotxe que diu que té, tan sols ha de donar la matrícula del vehicle o vehicles (a més del seu pot donar la del cotxe del seu pare, de la cunyada, o de l'amic i amb cent duros ho arregla).

I perquè tan sols no resoldrà el problema plantejat. El dels cotxes que pernocten al Club. Sinó que tots els cotxes dels no socis als quals els hagin aconseguit un tiquet, entraran.

El que ens estranya d'aquest assumpte és que, tenint la junta directiva l'experiència del fracàs de la bandereta, la torni implantar. Tampoc creim que sigui amb afany de lucre, ja que, hem sentit dir repetidament que les arques del Club estan ben sanejades.

Amb una paraula, és una decisió que si bé l'acatarem, no compartim i que l'única cosa que creim que haurà aconseguit és sembrar el descontent entre els socis ja que perjudica tots. Els que hi fan pernoctar els seus cotxes perquè abans ho podien fer

sense pagar res, i els qui creuen que a això s'hi hauria de posar qualche solució, perquè no se solucionarà i a més l'haver-se atrevit a suggerir a la junta directiva que hi havia qualche cosa que podia anar millor els costarà 500 ptes.

Senyor president, senyors directius, aquest no és el camí millor per fomentar el que tan acertadament alabava el secretari quan deia que era un motiu de satisfacció el que s'haguessin presentat dos candidats a la presidència del Club, ja que això volia dir que no era una entitat morta, i que era bona aquesta participació viva per part dels socis. El demanar que, si era possible, s'arreglès un problema, ens haurà costat, entre tots els socis, més de dos milions de pessetes. Mal camí per fomentar la participació.

En quant a la decisió de posar claus perquè les motos i cotxes no vagin a gran velocitat per dintre del Club, o, a fer consultes als propietaris dels llocs del club vell referent a la conveniència o no dragarlo, d'això no en sabem res. I aquestes coses sí que es decidiren a la junta general.

A l'assumpte de la bandereta l'hem decidit nosaltres.

Uns socis

LA CAZA DE PALOMAS EN LA IGLESIA

Quiero felicitar a los señores Abellán y Gelabert por la alta compenetración demostrada en sendas respuestas, aparecidas en la revista no. 47, a un tal señor que prefirió mantenerse sabiamente en el anonimato; yo desconozco la causa que le indujo a ello, pero quiero recordarle al señor Abellán que el miedo a veces te hace desistir de entablar una conversación. Yo personalmente he tenido varias charlas con el señor Abellán y su vicepresidente, y para ser sincero, debo confesar que en cierto momento temí que llegaríamos a las manos.

En fin, por lo menos

el señor Abellán reconoce el haber subido su escopeta al campanario, claro, según él, para eliminar a una de sus palomas, y quizás, también, a aquellos pichones tras los cuales iban dos de sus valiosas palomas. Sin embargo, yo me pregunto, ¿cómo elimina el resto de los palomos el señor Abellán? Pues en una de las charlas que tuve con este alto dirigente me dijo, y con cierto regocijo, que no dejaría palomo alguno en la iglesia. Para ello, claro, cuenta además con la colaboración del Sr. Párroco, al cual le sugiero que compare los daños causados en la iglesia por unos cuantos palomos y otras aves con los causados por las inclemencias y el paso del tiempo.

Además, me sorprende que teniendo el Sr. Gelabert tan amplios conocimientos ornitológicos, hasta el punto de poder comunicarse con "s'òliba", no se haya molestado en informarse bien en qué consiste el hobby de estos señores, que se llaman amantes de las palomas, perdón amantes de las buchonas, mientras a las otras, a las que despectivamente llaman lisardos, hay que presentarles batalla y eliminarlas. Yo solamente le diré al respecto que en la llamada suelta, la hembra no llega siempre a buen término después del apareamiento a que se ve sometida por los machos (galantes) y que puede incluso a veces hasta perecer.

Me causa tristeza el ver como poco a poco vamos acorralando a nuestros compañeros inferiores: yo creo que los pocos inconvenientes que nos puedan causar quedan de sobra compensados por la contemplación de su belleza. Alcemos nuestros ojos y observemos el vuelo maravilloso de esos cernícalos y esas vivarrachas palomas alrededor del campanario, fuente de poesías, cuentos, leyendas, símbolo de la paz...

Por favor, ni escopeta ni rejilla, sino más control y limpieza. Recordemos a San Francisco de Asís.

Vicente Tovar

**Va pertànyer durant més de dos segles a la família Arnau,
de Santa-Cicília**

PAÏSSA, L'ANTIGA «BENIMENIGILL» DELS ARABS

L'Oratori privat és dedicat a la Nativitat del Senyor

En el nostre recorregut per l'extens terme llucmajorer arribam a una de les possessions més importants: Païssa, anomenada "Benimenigill" pels àrabs. Segons les dades històriques, en 1531 era propietat de Francesc Pelegrí i entre els anys 1413 i 1425 pertanyia a Tomàs Pelegrí el qual exercia la professió de patró de galera, mentre que en 1486 la finca fou adquirida per Bernat Nicolau.

L'any 1570 era de Joan Sastre per passar, vuit anys després, amb un valor de 5.000 lliures, a ser propietat d'Arnau de Santa-Cicília, família que fou propietària de la finca per espai de més de dos segles. Després va passar, el 1882, a Maria Francisca Dameto i Safortesa i ja en 1945 el seu titular era Pere Morell i Olesa (497 quarterades).

A través de diversos inventaris tenim les dades següents: en 1645 es posa de relleu la riquesa de Païssa i, sobretot es re-

flecteix el desenvolupament de l'arrendatari, el llucmajorer Damià Monser-

rat que, a més ho era també de Punxuat: 5 mules, 8 someres, quatre arades (dues

de bísties i dues de bous) 2 vaques i 5 vadelles, 80 ovelles i 136.

**FERROS ARTÍSTICS
I FORJATS**

**ESPECIALITAT EN
TREBALLS D'ALUMINI**

CERRAJERIA

Jaime Maimó

Villa de Madrid, 4
Avd. Carles V, s/n - Tel. 66 06 82

LLUCMAJOR
(MALLORCA)

L'escut de la família Morell, corona el portal de les cases.

Portal principal d'arc de mig punt.

Un racó de les cases amb la campana i la creu, signe extern de l'existència de la capella.

En 1862 l'extensió de Païssa era de 497 quarterades i 54 destres, de les quals quasi 200 eren de cultiu. La ramaderia aquest mateix any es composava de 100 ovelles, 9 muls i 2 bous, i el manuscrit de l'amo Antoni Garcias Vidal, l'any 1891, les terres del qual comptaven amb 2251 ametlers, 461 figueres, 85 garrovers i 47 fruiters.

CASES ESPAILOSES

Les cases de Païssa, molt espaioses, s'alcen sobre

L'oratori privat o capella està afegit al primitiu edifici.

un vistós promontori. Presenten una façana noble amb un portal d'arc de mig punt coronat per un escut representant la família Morell. Aquest escut està flanquejat per dues finestres balconeres, amb balcó, i per sobre, un rellotge de sol.

En edifici afegit a les cases, ja que la seva construcció data de 1892, hi ha l'oratori, o capella dedicada a la Nativitat del Senyor, amb un quadre que presideix l'altar. L'amo Antoni Garcias assenyala també en el manuscrit que Païssa disposava d'una notable i capaç bodega.

A les proximitats de les cases es troben vestigis de construccions prehistòriques, essent les més notables les conegudes per S'Hostal Cuitor i Sa Pleta. Les cases presenten un bon estat de conservació, sembla que el temps s'ha detingut i només l'antena de TV que s'alça vora la campana i creu, que anuncien al visitant l'existència d'un oratori privat, ens indica que els pagesos han substituït les tradicionals vetlades de tertúlia i de passar el rosari per les notícies televisives i les sèries de detectius americans. Són imperatius de la societat del consum.

Façana principal de les cases de Païssa

Joan Clar
 Francesc Verdera
 Fotos: Antoni Monserrat
 Antoni Oliver

Els abellers d'ara i de sempre

Degut a les noves tècniques de l'apicultura, els antics mètodes que utilitzaven els nostres avantpassats queden, ara, únicament com a testimoni d'un temps passat. Noltros ens hem volgut atracar un poc a aquests vells costums, i per això hem anat a fer una xerrada amb l'amo Antem (Corme) i l'amo En Guillem Grau, coneixedors de totes aquestes feines.

L'amo En Guillem i l'Amo Antem ens contaren que abans del mes de Maig per agafar un eixam han d'esperar que surti d'una caera, aquest va a lloure i es penja a qualsevol lloc, quan les abelles estan aturades a un lloc i comencen a fer feina els entesos li diuen "filat", perquè es penjen unes de les altres i sembla un fil. Després aquest fil torna gruixat i forma l'eixam. Els vespres quan l'abeller sap on és, se n'hi va amb una squeta, li fica dedins i talla la branca. Llavors el posen dins la caera, però això ha d'esser abans del mes de Maig, perquè sinó, no aferra. Dins la cultura popular trobam el refrany: "Eixam de Maig, jo me'n vaig".

Actualment com a habitacle de les abelles s'utilitza el buc amb bastiments o mobillista, que és una caixa quadrada o rectangular i per la part superior s'hi fiquen uns bastiments en els quals les abelles hi fan les bresques.

Altres temps posaven les abelles dins caeres, fetes de canya i els donaven la forma rodona, després es cobrien amb fems de bou mesclat amb argila o call vermell. La caera rodona era tapada per les dues bandes amb dues peces de marès. Un pic acabada la caera es posava damunt un banc de pedres a fi de preservar-les de la humitat i tenir més bon treure les bresques.

Més envant es va establir l'ús general dels bucs de test, de la mateixa forma que les caeres i també tapades pels costats amb peces de marès. Els bucs tenien l'avantatge que eren més

resistents a l'aigua.

Després els bucs es feren de fusta, amb forma de caixa i evolucionaren fins a arribar als moderns bucs de bastiments anomenats mobillistes.

El temps de la millor treta de mel és pel Maig i per a Tots Sants i per treure-la avui en dia, de les caeres modernes es treuen els bastiments que és allà on les abelles hi fan les bresques de mel, es lleva el tel de damunt les bresques i es posa el bastiment a una màquina extractora, amb l'avantatge que treu la mel i no espenya la bresca, que es pot seguir utilitzant. Amb els bastiments va millor seleccionar les bresques, en canvi en els bucs i caeres no es podien seleccionar i el procediment era molt distint.

L'indumentària de l'abeller era molt senzilla es fermaven les mànigues amb dues cordellines perquè les abelles no s'hi ficassin, s'untaven les mans de vinagre i pel cap duien un capell amb reixeta per la cara.

Per fer enfora les abelles, s'emprava fum. Dins una olla de test foradada aguantada per les anses per

un tany de mata verda o verduc hi cremaven búnies i magdalenes de bístia i bufant feien entrar el fums dins el buc o caera.

Als bucs de test i a les caeres es llevaven les peces de marès de les dues parts i als bucs de fusta obrien la tapadora, anaven tallent amb un ganivet o gatzoll aguantat amb dos retblions perquè no es pogués tancar o també s'utilitzava un ferro llarg preparat a posta, tallaven tota la mel que trobaven fins que topaven amb el poll jove, cuidant de deixar l'aliment suficient perquè poguessin refer-se. La quantitat treta depenia de l'època mirant sobretot no abusar si era passat Tots Sants.

Sobretot altres temps, es trasladaven les abelles de la marina al puig un poc abans de l'estiu, fent el viatge de tornada vuit o nou dies abans de Tots Sants, cercant els llocs freds amb més abundància de menjar. Esperaven que fos de nit per tapar les abelles dins el buc i posar-les dins el carro, normalment el camí era llarg i solia durar tota la nit i ben alerta a que no se'n rompés cap.

L'amo Antem i l'amo En Guillem, ens feren veure molts de petits secrets en el tractament de les abelles: són molts d'anys d'experiència.

Quan un eixam ha perdut la reina les abelles es mostren manses, la confirmació per l'abeller és que si no hi ha poll, per salvar-lo s'ha de fer lo que diuen un empelt. Agafant una bresca de poll d'un altre eixam i posant-lo dins el qui fa falta, si hi ha sort aferra, i amb el naixement d'una nova reina es pot salvar l'eixam, però no és que la reina ja estigui dins la bresca les qui amb la gelea real crien la reina. Mestre Antem ens digué que s'ha provat d'extreure, i és millor que la mel normal, però perd les seves propietats en pocs dies.

Si a un eixam neix una reina nova o bé la vella la mata o parteix amb una part de l'eixam a crear-ne un altre, això sol passar entre els mesos de febrer i Maig, que és el temps que l'abeller cerca nous eixams.

Si l'abeller no volia anar a encalçar l'eixam el podia provocar. Posant dins una mobillista buida dos bastiments de poll d'un eixam vell i d'un altre tres bastiments de poll de manco de tres dies, agafant d'un tercer eixam les abelles. Després diuen la nova mobillista enfora, esperant que nasqués del poll obreres reines i abegots per criar.

La cria de les abelles és una feina que s'ha de fer amb seny i mesura, no qualsevol abeller inexpert pot aventurar-se a la cria de les abelles ja que un mal tracte pot causar l'extinció de l'eixam o un perill per a la gent i els animals que s'atraquen a l'eixam molestat.

Donam les gràcies a mestre En Guillem i l'amo Antem (mort dia 16 de juliol, al cel sia) que varen saber donar-nos bona explicació del bon tractar de les abelles.

Maties Mut i Puigserver
Miquel Mut i Fullana
Pere F. Torrens i Martín.

Xerrades de cafè

Futbol

-Pareix que, enguany, l'"Espanya" vol recuperar la categoria perduda.

-Es lo manco que pot fer, perquè ja no en tenia molta.

-Per això, tal vegada vent lo mal parat que estava el futbol llucmajorer, ha agafat les riendes del club un d'entesos aficionats per tornar posar l'"Espanya" a primera preferent.

-Només són entesos?

-No, també tenen billets verds.

-Ah...!

-Però no et creguis..., confien més en l'aportació dels aficionats i fer nous socis, que dels seus "medis" particulars.

-M'agradaria que els anàs bé, perquè ara, en el futbol llucmajorer li han sortit molts de contraris.

-Quins?

-Homo; Es bàsquet, que de cada dia pren més força, el futbol sala i les discoteques.

-Les discoteques?

-Sí, homo, els joves, avui, s'estimen més pegar bots a les discoteques que en el camp de futbol, i, les dues coses no es poden compaginar.

-Diuen que ara es parteix de bell nou, disposats a fer les coses amb serietat i disciplina.

-A principi de temporada sempre diuen lo mateix. Llavors comencen per faltar als entrenaments, i acabar, com la temporada passada, de mala manera.

-La temporada passada hem d'oblidar-la. Tot va sortir malament.

-Per això no l'han d'oblidar, sinó mirar de no caure en les mateixes equivocacions.

-Saps què te dic? Que en futbol no hi ha savis, ni n'hi pot haver,

perquè quan et penses tenir-ho tot bé, et surten grans on manco t'esperes.

-Et dic que aquests directius d'enguany saben de què van.

-I qui és el president?

-En Pep Mòjer.

-Homo!, no me desagrada. Té experiència i pareix que no s'ha escalivat.

-Es un bon tord. I crec que amb ell tothom complirà.

-I els jugadors també?

-També. Els alegraran amb doblers. A més que

en duran de fora els que facin falta, per tenir un equip així com Lluçmajor demana.

-Deuen fer comptes d'aconseguir molts de socis.

-Molts! Segons vaig sentir a dir, cada soci n'ha de dur un de nou...

-Homo...! Si comencen a multiplicar d'aquesta manera!...

-Aquests són els comptes...

-Idò sí que són llests aquests nous directius...!

Un que escoltava

SEAT MALAGA.

FET A LO GRAN

SEAT

Rubí Automóviles Lluçmajor, S.A.

Cra. s'Arenal, s/n - Tel. 66 02 34 - LLUCMAJOR

C/. Terral, 4 - S'ARENAL

MARINA

COM LES PENYES ELS HOMES
I DE LA TERRA ELS PENSAMENTS...
DE LA VOSTRA ENRRABIADA SET DE PODER
SANTS INNOCENTS OBRIN BOQUES
I DEL TORRENT DESBORDAT
S'APLIQUEN VNES QUANTES GOTES...

DEMÀ TROBERAN ELS MEVS OJJOS
DINS VN JARDÍ DE GERANIS
I LES MEVES VENES PENJADES
A VN FIL D'ELECTRICITAT.
SERÉ COM ÀGVILA DE PENYA
DINS EL BRONZO D'UNA SOLAPA
COM PALAVS DE PAPER MONEDA
DINS REGILLA GALVANITZADA

DÀLIES PENSAMENTS I ESTRANYS
VIVRAN ALS PENYA-SEGATS FLORITS.

ROCA

ROCA!

EL VENT ROMP SA FORÇA
DAMUNT LA TEVA QUIETUT
TU! MALGRAT RESTES INMÒBIL
EN EL LLOC QUE PERTANY

ROCA!

LA PUUJA RAJA EL TEU COS
INNOCENT DESGASTANT-LO
TU! MALGRAT
TE FAS INVULNERABLE PER MOMENTS
ROCA!

TU! QUE REPS FERIDES
DELS QUE T'HAURIEN DE FER BÈ
I AIXÍ I TOT FAS QUE AQUESTES
CRISTALITZIN I PASSIN A L'OBLID

A TU ROCA ... JO T'ESTIM!

Pensive

"Depres de tot
que ^{pensau} soc un home".
(Jaume Vidal i Alcover)

Ets dissabte a les set i mitja,
et lleves la dispressa
copetjes a ta amant
Ets l'home dins l'home
o l'instint animal.

es clouen les ferides
aimeu aiment.

M'em vaig:

Adieu company, adieu
se'm va l'instiant
... se t'obri una ferida
s'acaben les renyals
és

un suicidi obligat
Ets dissabte a les set i mitja
et lleves la dispressa
copetjes a ta amant...
Ets l'home dins l'home
o l'instint animal.

SUPER DERESA

Avd. Cavaller Ramon Santmartí

(cantonada C. Sant Francesc)

EDIFICI DERESA - Tel. 66 01 78 - LLUCMAJOR

AGRAÏM LA RESPOSTA DELS LLUCMAJORERS

***ENS VISITI, SERA ATES PELS MILLORS
PROFESSIONALS DE CADA RAM**

---

*TOT D'UNA MAXIMA QUALITAT

---

*TOT AL PREU MES BAIX DEL MERCAT

***FACI LES SEVES COMPRES EN UN AMBIENT
AGRADABLE I FAMILIAR**

**SUPER DERESA - El Supermercat de Lluçmajor per a tota
Mallorca**

Gent de la vila

La rapsoda Magdalena Servera

Magdalena Servera i Servera, natural de Lluçmajor. Quan li demanam quants d'anys té, contesta: "Un va demanar a un altre: heu vist mai silenci absolut en un rotlo de dones? i s'altre va contestar: si, quan demanàrem quina era sa més vella", i a continuació diu que en té setanta-un. Hem parlat amb ella per referir-mos a l'habilitat que té per recitar.

-Des de quan recitau poesia?

-Des de joveneta. Veníem aquí davant, a S'Allapassa, a assajar comèdies i sarsueles. Jo pertanyia an es Patronat, en temps del Pare Caldentey, fèiem unes comèdies meravelloses, cosa grossa. Fèiem una sarsuela que es deia "Miss Flan" i jo era una angleseta... això em va fer famosa. Na Ferrera me va dir: "t'he vista a sa crònica...".

Donya Pepa, neboda de Donya Maria Antònia Salvà me va dir que en un descans d'aquesta sarsuela recitàs una poesia que ella m'havia ensenyada: era "El Clavo" de na Rosalia de Castro i va ser sa primera que vaig recitar.

-Qui vos ne va ensenyar?

-Ses que he anomenat abans, Donya Pepa i Da. Maria Antònia. Elles sabien de tot, sabien declamació i me n'ensenyaren. M'ensenyaren com havia de fer es gestos, es finals que s'havien de sentir bé...

-Per quines dates recitàveu o recitau?

-Per Nadal, Es darrers dies, en dates de festes. Quan anàvem a ses quaranta hores, en es Convent, després de sortir sempre teníem funció, o es seràfics o noitros. Per la Puríssima, me pareix, era s'aniversari de sa fundació i venia una música molt bona i uns rapsodes extraordinaris.

-També heu cantat amb Sa Coral...

-Sempre. Oh, que passà-

vem de gust! No teníem temps d'avorrir-mos. Que t'he de dir? Sempre estàvem ocupades. Quan era una nina i seia a ses falades de ma mare ja me feien cantar "La hormiguita", no és que tenguí molta veu però la tenc afinadeta per cantar en una Coral.

-Hi havia algun recitador o poeta a sa vostra família?

-Tenia una tia de ma mare, de nom Ursula, íntima amiga de Da. Maria Antònia Salvà i entre elles se parlaven en vers. Quan aquesta tia s'havia de morir Da. Maria Antònia la va visitar i li va demanar: "Com estàs, Ursula?" i li va contestar:

"Es meu cos està tan fluix que ja no puc fer cap fuero, s'ànima treurà es salero en sentir tocar es pandero de ses mans del Bonjesús".

i tan sols no sabia escriure aquesta doneta.

-Ensenyau a recitar poesia?

-Cada any, pels Reis, enseny sa poesia que es nins han de recitar en es balcó de s'Ajuntament. També m'envien infants perquè els n'ensenyi alguna per a sa primera Comunió. No me costa ensenyar-los perquè es que m'envien són primeres figures; tenen memòria i molta gràcia i no tenc cap dificultat.

-També escriviu poesia?

-N'he escrites algunes però no és lo meu. Les enseny de Da. Maria Antònia, de D. Francesc Pomar, d'un d'un i de s'altre...

-Coneixeu o heu conegut bons recitadors llucmajors?

-Sí, i encara n'hi ha. En Tomeu Adrover recitava beníssim, en Francisco Mir encara ara recita de tant en tant, na Paquita Canyellas, na Toninaina Clar

també en sap molt però no s'hi ha dedicat tant... Ara hi ha poca afició. Quan s'Ajuntament va reeditar ses poesies de Da. Maria Antònia, en motiu d'es 25è aniversari de sa seva mort, varen fer una festa en es teatre i regalaren un llibret a tots es escolars i cada escola hi va enviar un representant de s'alumnat per recitar una poesia, idò jo vaig ensenyar "Es Polls Venturers" an en Damià Tomàs.

-Recordau alguna anècdota interessant?

-Aquesta poesia de sa que t'he parlat abans, sa primera que vaig dir, quan vaig haver acabat vaig dir a Da. Pepa: "sa sarsuela, he passat molt de gust de representar-la, però no tornaré sortir, mai més a recitar d'altra poesia. M'he trobat molt tota sola...! un moment abans de sortir sempre hi ha nervis però en ser davant es públic me domín molt. Quan es nins l'han de dir davant els Reis, abans anam a sa Residència d'es Vells i ja cobren més coratge.

Sa meva professió era cosir camies d'homo i d'això sí que en podria contar d'anècdotes: un pic havia de cosir una camia per un nuvi i s'al.lota i jo havíem acordat que m'avisaria una setmana abans de ses noces i me va avisar es vespre abans. Ma mare me va haver d'ajudar i l'endemà, abans de les 8 d'es matí (que era s'hora d'es casament) li vaig dur sa camia enllestida.

-Quin idioma usau amb més freqüència quan recitau?

-M'és igual: tant en mallorquí com en castellà. Com més va, m'estim més en mallorquí, ara m'hi he aficionat més. Recit sobretot poesies de Da. Maria Antònia, fins i tot vaig fer pintar aquest quatre que simbolitza es poema "Ses roses blanques".

Catalina Font.

Pregó de Sant Pere a s'Estanyol de migjorn (I)

"La simbologia educativa de la vida marinera".

Jaume Oliver i Jaume

Dia 28 de juny propassat, a les 10,30 hores del vespre, a la terrassa del Club Nàutic de S'Estanyol de Migjorn, el nostre col·laborador i professor de l'Escola de Magisteri, Jaume Oliver, pronunciat el pregó de les festes de Sant Pere, festes que, per segona vegada, organitza l'esmentada entitat. Aquest any es volgué retre un homenatge als patrons i patrones, protagonistes de la professió que ha donat vida a S'Estanyol i ha omplert d'esperit mariner totes les manifestacions de la seva vida col·lectiva. Reproduïm en aquest número i en el proper uns fragments de l'interessant i emotiu pregó.

Introducció i homenatge

La festa de Sant Pere, que avui celebrem, pretén ésser una anella ben forta en la llarga tasca del nostre recobriment cultural i social; una passa més en l'expressió de les nostres característiques com a poble; un moment més de la recerca en les fonts orals de la nostra col·lectivitat; l'explicitació de la voluntat de tots de viure en l'esperit de llibertat, de tolerància de bona convivència, en un context de valoració adequada de l'entorn que ens envolta, la terra, la mar, l'aire; i, en fi, una avinentesa i un recurs per a la reflexió i el millorament individual i col·lectiu.

I tot això, a partir de l'homenatge sincer, sentit i ben merescut als patrons i patrones que han convertit la seva professió en una forma de vida, arriscada, exigent i gens regalada, i que, pertanyent a tres o quatre generacions, integren un grup social fortament emparentat i ben característic.

Permeteu-me que amb tots vosaltres reconstruesqui la relació, la llarga relació de patrons i patrones de

L'homenatjada, Madò Cossi

S'Estanyol que, ja en el segle passat i fins arribar als nostres dies, han constituït la família, la dinastia estanyolera.

-Patró Biel Cotdem de Ca Madò Monja, casat amb Na Catalina Barqueta.

-Patró Bernadí Fullaní, casat amb Na Margalida Felanitxera.

-Patró Biel Fullaní, casat amb Na Margalida Bunyolina, dissortadament perdut un dia de temporal a Cabrera, amb En Joan Punta i un català que els acompanyava.

-Patró Miquel Fullaní, casat amb Na Francisca Monja.

-Patró Colau Barqueta, casat amb Na Joana Aina Fullaní.

-Patró Baltasar Titi, casat amb Na Catalina de Ca'n Revira.

-Patró de Ca's Capella.

-Patró Biel Panissa, dit Patró Sóller, pare dels patrons Jaume i Damià de Ca Na Marola, casats amb Na Margalida Bunyolina i amb Na Catalina Coixa, respectivament.

-Patró Sebastià Felanitxer, casat successivament amb les germanes Catalina i Coloma Marola.

-Patró Tomeu de Ca'n Coix, casat amb Na Miquela Cantó.

-Patró Miquel de Ca'n Coix, casat amb Na Margalida Malta.

-Patró Rafel Revira i el seu fill Pep Revira casat amb Na Miquela Carbonera.

-Patró Gaspar Punta, germà del Patró Sóller i pare del Patró Damià Punta.

-Patró Sebastià "Ze-

L'homenatjat, Patró Pep Marola

pelín", casat amb Na Miquela Coixa.

Tots els anomenats fins ara descansen ja en pau, mereixedors de part nostra d'un record i d'una pregària.

Sortosament, però, podem referir el nostre homenatge a un patró i a una patrona que entre nosaltres representen en aquest moment a tots els seus avantpassats i familiars, de sang i de professió: es Patró Pep Revira i Madò Joana Aina Cossi, vídua del Patró Damià Punta.

El Patró Pep Penya, nascut l'any 1907 a Llucmajor, a una família de mariners, casat amb la patrona Margalida Marola, avui ja retirat, ha pescat més de cinquanta anys, dels dotze; llarga tasca acabada, de la que queden moments bons i moments de perill i fatigues —els dèsset dies a Cabrera sense poder tornar pel mal temps!— i el record de tantes milles fetes amb les barques "San José", "San Gabriel" i "Bienvenido", dia rera dia, per pesqueres i illots. Quantes vegades hauran passat les vostres barques per llocs com Es Fortet de Vallgornera, Ets Espessos, Es Collonar, Ses Putes, Sa Punta d'es Reganor, Es Sec, Sa Barba de l'Entrevesada, Sa Barba d'es Pi Rodó, Es Braç d'es Trenc o, per Cabrera, Na Foradada, Es Freus de Na Rodona, Es Bous Nous, S'Illa de Ses Bledes, Ets Estels, Es Colls Roigs, Na Picamosques, Cala Galiota, Sa Cuina del Bisbe, Sa

Cova Blava, etc... etc..!

Patró Pep, rebeu avui el molts d'anys! juntament amb l'admiració i l'afecte de part de tots.

Madò Joana Aina Panissa, Cossi, vídua des de l'any 1956 del Patró Damià Tomàs, Punta, amb els seus 90 anys és, sens dubte, l'anella más antiga de la història de S'Estanyol. Se'n recorda dels anys que visqué a una barraca de S'Estalella, del temps en que sols hi havia a S'Estanyol, les cases de Ca Na Marola, Ca'n Mataró, Ca'n Ripoll, Can Cenegar, Ca'n Pomaret i Ca'n Bernat Gellat...Ha acompanyat el seu patró a pescar, ha adobat xerxes i ormeigs i ha venut peix tota la vida, peix agafat amb les barques seves "Juana", "Lullio", "Primerio" i "Antonino".

Madò Joana Aina, rebeu avui també, l'homenatge de tots nosaltres, l'afecte i la simpatia ben merescuts...

Anomenam ara els qui continuen amb noves forces i anys menys cansats, els qui allarguen més i més la història i posen els motors de les barques en marxa cada dia, començant altra vegada el camí, tantes vegades fet:

-En Miquel Ballester, de Ca'n Feliu.

-En Biel Ripoll, Moreno, i el seu fill Sebastià.

-En Pep "Zepelín", i el seu fill també Sebastià.

-En Tomeu Malta o Coix.

-En Pedro Rosselló de Ca Na Marola.

-N'Andreu Piu i en Jaume Maimó.

-En Pep Penya.

-En Toni Munar, d'es Pas.

-N'Horacio Garriga.

-En Biel Panissa, fill de Damià Marola.

-Els germans Biel i Joan Cortès, de Ca Na Crescència.

Per a tots ells, èxit, sort i molts d'anys per poder sortir i tornar ben carregats.

Ecologia

Llutes en favor de la Punta de n'Amer i Cala Mondragó

Dues mogudes de reivindicació ecològica han tengut lloc aquests darrers temps a Mallorca. Una ha tengut com a escenari i protagonista l'anomenada Punta de n'Amer, prop de Cala Millor, en el terme municipal de Sant Llorenç, l'altra, el conjunt que formen Cala Mondragó i S'Amarador, en el terme municipal de Santanyi, en les immediacions de S'Alqueria Blanca. Tant en un com en altre cas, del que es tractava era de protestar davant els projectes d'urbanització que, una vegada més, posaven en perill irreversible uns espais naturals d'un alt interès ecològic i paisatgístic. Com sol esser habitual en aquests casos —no es tracta de cap història nova en la Mallorca actual— diversos sectors culturals, social i polítics s'han aixecat en un sentit o en un altre davant el debat viu de la qüestió. Emperò en aquesta ocasió un fet ha estat destacable en comparació amb altres llutes ecologistes mantengudes en aquests darrers temps: l'iniciativa de les accions han estat protagonitzada en bona part per elements dels propis pobles implicats. Així, en el cas de Punta de n'Amer el pes de moltes accions sostingudes ha anat a càrrec de gent com el GOB de Manacor, d'Antoni Sansó, regidor del PSM a Sant Llorenç de la revista "Flor de Card" i d'altres col·laboracions de la zona. Quant a Cala Mondragó, també és de destacar que s'ha constituït un grup de veïns de Santanyi

que té per objectiu la salvaguarda del seu litoral i que sembla que ara és en vies de constituir-se en delegació local del GOB.

Com en altres ocasions també aquestes llutes ecologistes han tengut repercussió dins el Parlament de les Illes Balears, una vegada més gràcies a les iniciatives de l'esquerra, PSOE i PSM. Pel que fa a Mondragó, emperò, ja fa temps que Coalició Popular i Unió Mallorquina en desestimaren qualsevol mesura proteccionista que anàs més enllà de l'anul·lació del projectat centre d'interès turístic realitzada d'es del consell de ministres de Madrid, amb suport de tot el Parlament autònom. Ara per ara, i a pesar dels beneplàcits urbanitzadors del consistori santanyiner i de la comissió provincial d'urbanisme (controlada pel Govern Autònom), la qüestió encara és pendent de la decisió dels recursos presentats pel GOB davant les instàncies judicials. Potser aquesta la darrera via per impedir la mort d'un endret de singular valor ecològic i natural. Per donar suport a tals iniciatives proteccionistes darrerament s'han celebrat a la contrada diversos actes reivindicatius: una conferència de Blai Bonet al Santuari de Consolació, una exposició de serigrafies i una mostra de poesia a Santanyi, una concentració davant l'Ajuntament seguida d'una festa a la platja, etc.

Quant a la Punta de n'Amer sembla que les victòries són més palpables: en aquests

moments ja s'ha aconseguit que el Parlament li doni el caràcter oficial d'espai d'interès natural i paisatgístic, amb la qual cosa es dona peu a una protecció integral de la zona. Abans, però, s'ha hagut de passar per un procés de lluita que s'ha manifestat en cartells, campanyes d'informació, concentracions i festes, i que ha tengut moments d'alta tensió, sobretot en l'àmbit polític, on es va reproduir l'expulsió d'UM del batle de Sant Llorenç perquè havia votat a favor de la urbanització. Precisament ha estat aquest un grup polític, amb la seva incoherent postura sobre medi ambient, el que ha esdevengut protagonista final dels debats parlamentaris sobre la protecció de la zona. En concret, UM pre-

tenia que bona part del territori que, segons la proposició conjunta de PSOE i PSM, figurava com a àrea protegida, quedàs lliure de restriccions urbanístiques. De fet, la zona que UM volia que constàs om a urbanitzable era la que tenia presentats diversos projectes que la convertien en un endret de gran concentració urbana. Al final, gràcies a la paradoxal abstenció del grup popular, en el si del Parlament varen triomfar les tesis de les dues forces d'esquerra, i la Punta de n'Amer es pot donar per protegida d'accions urbanístiques. Ara, com volien molts de veïnats de Sant Llorenç i Cala Millor, comerciants i hotelers essent el pulmó natural que li fa falta.

La Palmera
es fasser

Historiador Terrasa, 37
Teléfono 66 04 69
LLUCHMAYOR - Mallorca

Materiales Construccion

Amengual

FABRICADO POR FORMICA ESPAÑOLA S.A.

ALMACEN
Ronda Migiorn, 154
Teléfono 8C 09 59
LLUCHMAYOR (Mallorca)

Aniversari

De sobte s'han escoltat dos anys. El copista esgarrifat constata que la seva secció nascuda mig a la babalá es troba de cop i volta amb una festa (mínima) d'aniversari presidida per la claror tremolosa de dues espelmes breus enceses al cim d'un rodonenc pastís de nata i xocolata (posat dins la safata). El copiadador de llistes des de la talaia d'aquests vint-i-quatre mesos es que ha malmenat els oberts enteniments del quern malcomptat de lectors que la providència generosa li ha assignat no pot estar-se de dedicar unes ratlles al record i a la reflexió.

I tots dos, record i reflexió, fent cos aboquen

a una constatació: al llarg del període esmentat a la secció que estàs llegint, lector indulgent, s'hi ha fet relació de ben prop de mil cinc-centes formes de barbarismes, comunament emprades, amb llurs equivalents catalanes, comunament arraconades. Si pensam que el vocabulari usual d'una persona normal (si tan "rara avis" existeix, dit sia tot respectuosament) d'instrucció mitjana no supera amb gaire escaig els dos mils mots, és ben segur que en podreu treure unes conclusions d'aquelles que en diuen de "per llogar-hi cadiretes".

La contaminació del nostre lèxic, ho hem pogut comprovar fins a l'extrem,

és aclaparadora. Corlaça. Però, dissortadament ("a un negat da-li aigo"), això no és tot. El professor Moll titulava l'any 1982 un escrit de divulgació al "Diario de Mallorca": "Les paraules no són la llengua". En aquest treball escrivia (fent plana una veritat lingüística acceptada arreu): "allò que constitueix la llengua no són les paraules, sinó l'estructura del conjunt". Es a dir, que les paraules conformen únicament un element (important, això sí) del sistema de comunicació que és la llengua parlada. En conseqüència no és rar, doncs, que malgrat la ingent acumulació de paraules forasteres en la nostra expressió oral, malgrat la destrucció constant de mots, malgrat l'oblit de centenars de termes ben nostres i llur substitució per formes castellaneres o castellanitzants èls lingüistes assenyalin com a perill més greu per a la nostra llengua no la proliferació de mots forans sinó el parlar amb paraules ben nostres però confegides (estructurades) pensant en castellà. Constantment traduíem amb una literalitat absoluta (i errònia), no els mots sinó les estructures: les frases i les oracions. Feim valer, a voltes amb alguna raó però gairebé sempre sense cap, suposats equivalents exactes d'expressions castellaneres com si fossin nostres dels temps en que Judas era fadrí i sa mare festejava.

Davant evidències com aquestes el copiadador de llis-

tes tremola de calfreds malgrat l'assolellada escalfor agostenca. Els milers de mots que feim servir desentertadament són tan sols un dels nombrosos problemes amb què s'enfronta la nostra coixesa expressiva, i no el més important! Anam, com qui diu, d'allò més bé! Mil cinc-centes paraules que són un esquitx infinitesimal en un pèlag infinit.

No hi ha dubte de que el "CUMPLEANYOS" surt de pinyol vermell. Per afegitó quan el copiadador està a punt d'encetar el dolç plaent de les espelmes ressonen a la seva orella els ecos de certes intervencions televisives d'ALTO RANGO (: alt rang, distinció social, o jerarquia, que en aquest cas ve com anell a dit) relatives a la qüestió de la llengua catalana de Mallorca (i de Menorca i de les Pitiüses) fetes en una clau tan clara, tan clara, que entenebria un futur possible de redreçament.

Si continuam per aquest camí malauradament enlloc arribarem i, endemés, no és l'aniversari la data ni LA RACONERA el lloc adequat per contradir els propòsits que inicialment formulàvem a la nostra secció. Aquí només hem vengut a jugar amb els mots, deixant per al César allò que del César és. Així doncs, faré, marxa enrra i tinguem la festa en pau.

Perquè què és un aniversari sinó una festa? I quin millor àmbit per a celebrar una festa que el

**FOTO D'ESTUDI
REPÒRTATGES**

**FOTOGRAFIA INDUSTRIAL
I PUBLICITARIA**

*Carrer d'Es Vall, 21
Tel. 66 00 29*

**DEPILAR-SE AMB
LA DEPILACIÓ
ELECTRICA ES
DEPILAR-SE**

UNA VEGADA PER SEMPRE

ES UN SERVEI MES DE LA

**PERRUQUERIA I BELLESA DE LES
GERMANES PUIGSERVER**

Orient. 3 - LLUCMAJOR
TANDES A CONVENIR TEL. 660287

CAIXA DE BALEARS

"SA NOSTRA"

familiar? Doncs de la família, del parentiu, de les relacions al si de la institució familiar parlarà la llista d'aquest mes. Amb els parents celebrarem l'aniversari i tots plegats ens enfortirem amb les dificultats. I amb els ulls vius i la cara neta maldarem per esquivar els paranys amb què la mala intenció ens vol impedir la marxa airosa. Així malgrat els entrebancs si l'aspror de la lluita algun dia aconseguirem (parafraçant Espriu) retornar el nom a cada cosa.

Barbarisme Forma correcta

- Abolengo . . . . . ascendència, aviar, llinatge/ patrimoni
- Abuelo/ a . . . . . padrí (vell)-padrina (vella); avi, àvia, senyor-avi (fam. nobles)
- Adúltero . . . . . adúlter
- Ajuar . . . . . caixa, parament /adreç o parament de casa
- Alcúrnia . . . . . llinatge, estirp, ascendència, nissaga, prosàpia
- Alumbrament . . . . . part, infantament, deslliurament
- Ama de cria . . . . . dida
- Amamantar . . . . . alletar, donar mamar; nodrir
- Amancebar-se . . . . . amistançar-se
- Antojo . . . . . capritx, caprici /desig (se dona en estat)
- Apellido . . . . . llinatge, cognom
- Apodo . . . . . malnom
- Bautisme (i derivats) . . . . . baptisme
- Bisabuelo/a . . . . . repadrí, -ina, besàvi, -àvia
- Carinyo . . . . . afecte, estimació, amor /estimat, -ada
- Carinyós . . . . . afectuós, amorós
- Carinyosament . . . . . afectuosament, amorosament
- Castidat . . . . . castedat
- Celos . . . . . gelosia
- Ceremònia . . . . . cerimònia
- Ceremonial . . . . . cerimonial
- Comadrona . . . . . comare, llevadora
- Concebir . . . . . concebre
- Consorte . . . . . consort
- Cuna . . . . . bres, bresol
- Desheredar . . . . . desheretar
- Encarinyar-se . . . . . posar afecte, engrescar-se
- Enllaç . . . . . enllaç

- Enterro . . . . . enterrament
- Esser novios . . . . . festejar
- Favorito . . . . . favorit
- Fletxasso . . . . . enamorament, amor sobtat /fletxada (impacte d'una...)
- Flirtejar . . . . . enamorar-se
- Gemelos . . . . . bessons
- Heredar . . . . . heretar
- Huérfano/a . . . . . orfe, òrfena
- Llegítim . . . . . legítim
- Ninyera . . . . . teta, maneta; mainadera
- Novio (que festeja una

- al.lota) . . . . . enamorat, festejador, garrit, promès; nuvi (el qui contreu matrimoni)
- Parentesc . . . . . parentiu
- Pèsame . . . . . condol / Donar es...consolar, donar es condol
- Pollo/ a (al.lot /a jove) . . . . . jovenet, eta, jovenella, pollastrell
- Querida . . . . . amant, amistançada
- Raleta . . . . . casta, classe

- Solterón . . . . . fadrinardo, fadrinot
- Sucessor . . . . . successor
- Tatarabuelo, a . . . . . rebesavi-rebesàvia
- Tataranieto, a . . . . . rebesnét,a
- Tio . . . . . conco, oncle ("onclo") -// individu, subjecte, peça
- Tocayo . . . . . monnom, homònim
- Trillisos . . . . . trigèmins
- Varó . . . . . baró
- Vellés . . . . . vellesa

Juliol 85

AUTO-ELECTRIC Barceló

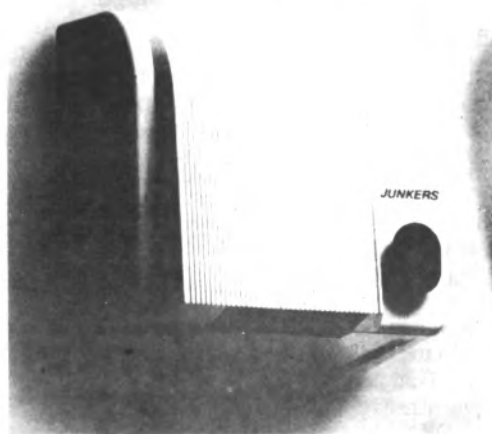
Ronda de Ponent, s/n. - Pedro A. Mataró, 55
Teléfono 66 01 70
LLUCMAJOR (Mallorca)

Venta y asistencia técnica de los productos:

- BOSCH Automóvil
- BOSCH Herramientas
- BLAUPUNKT
- Calentadores JUNKERS

SECAMANOS HOMOLOGADOS POR SANIDAD

TH 72 Normal

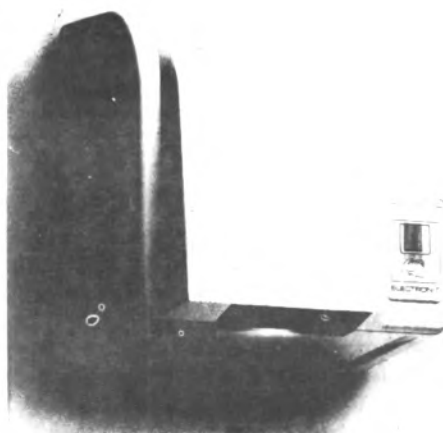

TH 72 normal
- un pulsador. Pipelari, se desconnecta automàticament a les 30" de l'ús i s'ombrina.
- Ràpid i secador de sis manes, secant amb 2.000 W. arrostando un caudal de 3,6 m³/min.
- La forma més bàsica de secador de mans. L'única de plàstic i fabricada amb materials de qualitat.
- Instal·lació fàcil.
- Possibilitat de connectar-lo a un sistema de canvi d'aire.
- Facilitat de neteja.

- DATOS TECNICOS**
- Color: gris claro.
  - Aparato sin cable.
  - Potencia nominal absorbida = 2.220 W.
  - Peso neto TH 72: 2,3 Kg.
  - Caudal de aire: 3,6 m³/min. (216 m³/h.)
  - Medidas en cm.: ancho = 24,5 fondo = 19,0 alto = 24,5

TH 74 Electrónico

TH 74 electrónico
- con célula de radiación para la obtención de desinfección.
- Rápido secador de seis manos, secant amb 2.000 W. arrostando un caudal de 3,6 m³/min.
- La forma més bàsica de secador de mans. L'única de plàstic i fabricada amb materials de qualitat.
- Instal·lació fàcil.
- Possibilitat de connectar-lo a un sistema de canvi d'aire.
- Facilitat de neteja.

- DATOS TECNICOS**
- Color: gris claro.
  - Aparato sin cable.
  - Potencia nominal absorbida = 2.220 W.
  - Peso neto TH 74: 2,4 Kg.
  - Caudal de aire: 3,6 m³/min. (216 m³/h.)
  - Medidas en cm.: ancho = 24,5 fondo = 19,0 alto = 24,5

Sa tradició a ses Illes mos diu que quan posen sa bandera en es campanar d'un poble és senyal que ses festes populars són darrera sa cantonada. En aquest sentit es responsables de Cultura començaren a complir es requisits, però per sorpresa ciutadana, sa bandera que onejava era sa de sa "gallinota", o sigui, sa NO constitucional.

Quan se'n temeren, desferen s'entort i tornaren guardar sa bandera corresponent a s'etapa de sa dictadura. Això se diu nedar i guardar sa roba i pareix que s'Ajuntament està preparat per si tornaven canviar ses coses.

***

Lo de sa normalització lingüística continua essent una assignatura pendent pes nostros consistori o si volen l'apliquen amb compta-gotes. Així, idò, es programes de ses festes populars de S'Arenal i de S'Estanyol varen ser editats en català i en castellà mentre que es de Cala Pi, solament en castellà i també es tauler d'anuncis per a ses matrícules de sa Guarderia. Deu ser que a sa guarderia municipal i a Cala Pi dominen es castellano-parlants i no entenen es mallorquí?

***

El senyor Joan Miquel va guanyar per ampla majoria sa reelecció a sa presidència d'es Club Nàutic de S'Arenal. Sembla que el senyor Joan Miquel havia preparat es desembarc d'UM a

sa nova directiva, concretament en sa personal d'es conseller Miquel Clar. Però tot sembla indicar que ses forces aliancistes de S'Arenal no estaren molt conformes i amenaçaren amb retirar es suport an es candidat a sa reelecció. Es va negociar es tema i AP també estarà a sa directiva. Segur que el senyor Joan Miquel va pensar en allò de: "A quien a buen árbol se arrima..." bones subvencions aconseguix. I ara es d'en Jeroni Albertí pareixen "sa repartidora". Allò que en un principi pareixia que estava "fermat i ben fermat" ara s'ha desfet i el Sr. Clar, segons se diu, no tindrà cadira a sa nova Junta Directiva.

***

I, què me direu de sa nova gestació de sa comissió de govern d'es Consistori? Ses formes vives de sa coalició governant AP - PDP - UM mogueren França i Espanya quan es batle volgué incloure es socialista Tomàs Garcias fins as punt que es cap visible d'es PDP va amenaçar rompre es pacte municipal.

Però es problemes no acaben amb s'exclusió d'es representant socialista, sa majoria tampoc no se conformava amb so repartiment d'es pastís i es Ple previst per dia 29 de juliol fou postposat quaranta-vuit hores per poder arribar a un acord. Tots volien formar part d'es nou organ de govern el qual, segons sa Llei de Règim Local, subs-

titueix sa Permanent municipal a sa recta final de sa legislatura quan ja se divisa a s'horitzó sa convocatória de ses eleccions. Qui no corre, vola! i tenen sa cadira molt gelosa.

El que no sabem encara és qui serà del dos d'UM, que han de formar part de la Comissió de Govern, el primer tinent batle. El Sr. Miquel Manresa, cap de llista de la candidatura, ja bo de la malaltia que li va fer deixar l'esmentat càrrec, o l'actual home fort de l'UM local, el Sr. Joan Puigserver, que a les passades eleccions es va presentar com a tercer i que per circumstàncies de tots conegudes va escalar el lloc que avui ocupa.

***

El dia de l'entrega dels premis del "I Trofeu Ciutat de Llucmajor" hi va haver sopars "a gogó". Mentres els uemosos del regidor "D'ESPORTS i cultura", amb lo president Sr. Albertí al cap, soparen a cal president del C.N. S'Estanyol en companyia dels principals dirigents del Club.

A Cala Pi els pederos del Sr. Martí controlaven la situació i també amb un sopar celebraven les festes. El que és estrany és que el Sr. Manresa assistí al sopar de Cala Pi i no al de S'Estanyol.

***

Com veis, pareix es-

ser que s'han repartit el terme, cadascú el seu vi-regnat; S'Estanyol d'U.M.; S'Arenal d'A.P.-S'Arenal, Cala Pi del P.D.F. (qui no pot segar, espigola), i Llucmajor, de qui serà?

***

El President d'A.C. E.L.I. ha entrat a formar part de la plantilla de la Comunitat Autònoma a les ordres del Sr. Soler. Enhorabona!

***

El Sr. Pere Morey, ex-secretari d'U.M. (càrrec que va deixar per montar una empresa que es dedicaria a la filmació de documental), ha fet gestions a través del regidor "d'ESPORTS i cultura" per a fer un video referent a la història de Llucmajor, que ens podria costar uns tres milions de pessetes. No hi ha com haver estat en política per sebre a quina porta tocar.

***

I per acabar creim necessari dir, i no en pla jocós, com el que abans hem escrit, que el grau d'inseguretat ciutadana al que s'ha arribat a S'Arenal, és preocupant, fins i tot per a un au de presa. Els robatorums als estranges que es banyen el vespre i les destrosses que quatre salvatges fan als cotxes són coses que és ben necessari aturar.

CARNISSERIA XARCUTERIA

ZANOQUERA
-
GARCIAS

Plaza España, 62 · Teléfono 66 13 02

LLUCMAJOR (Mallorca)

esports

C.D. Espanya

TORNAR A COMENÇAR

Allò que va ser una mala temporada amb la consegüent pèrdua de categoria ha quedat enrera. Després d'algunes reunions es va crear una Junta Gestora, perquè no es va presentar cap candidat després de la dimissió de Gabriel Paniza. Una Gestora formada majorment per antics coneguts que ja tengueren vinculació amb el club d'una manera o altra.

JUNTA GESTORA

- President: Josep Mojer
- Vicepresident: 1r. Jaume Adrover, 2on: Antoni Palou; 3r: Jordi Martí.
- Tresorer: Miquel Tomàs
- Comptador: Antoni Oliver
- Secretari: Vicens Ferretjans
- Vicesecretari: Miquel Cànaves
- Vocals: T. Garcia, J. Corbalán, J. Puigserver, J. Pérez i M. Ferrer.
- Delegats: A. Vidal i J. Oller

PLANTILLA DE JUGADORS

La Gestora ja va exposar a la darrera assemblea que si no bastaven els jugadors locals, concretament els que tenien de la temporada passada se'n fitxarien d'altres. Com es el cas d'En Jaume Vich el qual, més que un fitxatge ha estat una fitxa de reincorporació. Els que procedeixen d'altres equips han estat Frau (Porreres), Baltasar (Atc. Balears) i Terrassa (Poblenç). Segurament en vendran d'altres però fins a aquest moment la plantilla per a la temporada 85-86 és la següent: Porters: Pascual i Fdez. Otero (ex juvenil). Defenses: Mas, Vich, Cano, Mora (ex juvenil) i Cladera.

Centrecampistes: J. Jaume (ex juvenil), Frau

(Porreres), Baltasar (A. Balears), Alvarez (ex juvenil) i Tomàs (ex juvenil). Davaners: M. Monserrat, Salvà, Terrassa (Poblenç), M.A. Salom (ex juvenil) i Guasp (ex juvenil).

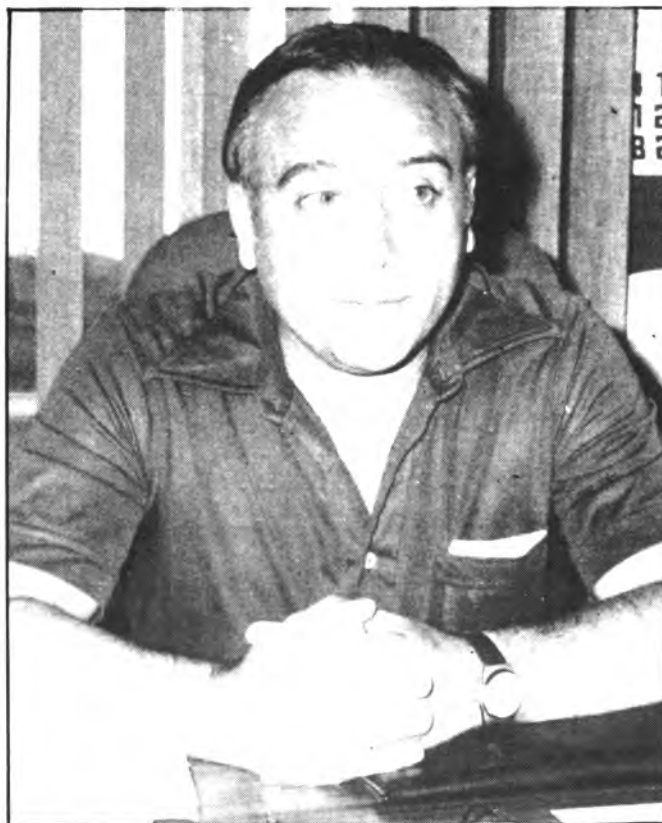
PEP DOLS "STORY"

Per dirigir aquests jugadors han cercat en Pep Dols Bibloni, de 36 anys, natural de Consell i que es va iniciar com a jugador a La Salle (infantil), Sant Felip (juvenil), Ponent (Regional), Palma (III Div.), Montuiri, Arenal, Binissalem, i, finalment, es va retirar amb l'Espanya de Lluçmajor. Poc després es va treure el títol d'entrenador i dirigí els equips de la U. D. Arenal, Juvenils del Mallorca i també al C.D. Espanya a la temporada 1980-81, quan militava a III Div. nacional sota la presidència de M. Martí.

Ens consta l'honradesa i serietat de Dols, perquè ja el coneixíem d'abans, i els seus sabers futbolístics són fora de dubte. No debades els rectors mallorquinistes el tornaren fitxar fa dues temporades, en una segona etapa i va quedar demostrat, la classificació del Mallorca juvenil a la lliga Nacional parla per ella mateixa, elegiren un bon entrenador. Com així ho ha fet l'Espanya.

TORNAR A COMENÇAR

Serà com tornar a començar, aquesta vegada quasi des de zero. Difícil papereta per a jugadors, directius i entrenador, i dic difícil perquè quedar primer per a l'Espanya, o en un lloc d'ascens, serà normal. Però el no ascendir seria una espècie de fracàs i ja se sap que

Pep Mojer, president de sa Gestora del C.D. Espanya.

només n'ascendeix un o com a molt, dos. El C.D. Espanya amb un pressupost que ronda els tres milions de pts. parteix com a favorit, però això no basta, s'ha de guanyar i s'aconsegueix tirant moltes vegades la pilota a la porteria con-

trària. Per acabar, només ens resta dir que ja han començat els entrenaments i que el primer partit oficial amistós serà el dia de Sta. Cándida (11-8-85) contra el Mallorca Atc. de III Divisió.

Quintana

25 ANIVERSARI

FOTO CLAR Perfumería

Reportatges, Fotos d'estudi
carnets. . .

OFERTES EN CAMERES FOTOGRAFIQUES
VENDA DE CARRETES. . .

C/. Nou, 8 - Tel. 66 06 32 (LLUCMAJOR)

Definitivament, després de dotze anys d'existència desapareix el C.F. Lluçmajor

DESVESTIR UN SANT PER VESTIR-NE UN ALTRE

Això era i no era un grup d'amics que tenien ganes de continuar jugant a futbol, i dic de continuar perquè en aquells moments, per diversos motius que ara no interessien, no podien jugar amb el C.D. Espanya, únic equip representatiu d'aquesta ciutat. Això era devers l'any 70 quan es va formar el C.F. Deresa que era subvencionat, com es pot deduir, per la casa comercial del mateix nom. Es va participar en una competició futbolística d'Educació i Descans, que no pertanyia a la F.B.F., allò que ara seria la lliga de futbol d'empreses. Va durar poc però serviria de base per formar el C.F. Lluçmajor amb seu social al bar Espanya i sota la batuta de Llorenç Ginard i Nicolau Paniza va començar la singladura a III Regional, la categoria més baixa de la Federació Balear de Futbol.

Passaren els anys i va arribar l'ascens a II Regional i poc després a la. Molts de jugadors, durant més de dos quinquennis anaren desfilant pel club vermelló, tots en pla amateur en el més extens sentit de la paraula, i tots residents o nascuts al poble. Entrenadors coneguts i directius, durant aquests dotze anys han lluitat, juntament amb els jugadors, perquè el club de la plaça del Sabater defensàs dignament la ciutat de Lluçmajor. També han tengut importància els socis, els quals, malgrat no ser molts, han col·laborat de bona manera.

Des del principi ha estat difícil que el Lluçmajor sortís una temporada més, però era així perquè jugadors i homes com en Llorenç Ginard, Paniza, Guerrero i un llarg etc. estimaven l'entitat.

Hi hagué moltes alegries però també moments tristes com la pèrdua de categoria fa dues temporades, però el Lluçmajor sempre havia continuat perquè un

Sa primera (1972-73) i sa darrera (1984-85) formació del C.F. Lluçmajor.

grup d'homes s'ho proposaren.

**DESVESTIR UN SANT
PER VESTIR-NE UN
ALTRE.**

Ara tot s'ha acabat. El C.F. Lluçmajor ha desaparegut. Quan va acabar la passada temporada, me consta, una nova directiva havia d'agafar els destins del Club, una llista d'homes solvents s'havia d'arriscar, un any més, amb la direcció

de l'equip. Però vet aquí que fallaren alguns jugadors i la cosa no va arribar a bon terme. Mitja dotzena o més dels components del C.F. Lluçmajor de la passada temporada han passat a un altre equip format enguany, allò que es diu "desvestir un sant per vestir-ne un altre". Que som en un país lliure i que cadascú és lliure d'anar, venir i de fer el que millor li convengui? d'acord. Ja sabem allò de "la culpa no la vol

ningú" i és ben lògic. Aquí no es tracta de donar culpes encara que, tristament, i això és el que sap greu, un club que portava el nom del poble ha desaparegut. Que si directius, jugadors, feren o deixaren de fer, això són figures d'un altre sostre i no vull entrar en més detalls.

I això ho diu un que sent molt la desaparició del C.F. Lluçmajor.

Joan Quintana.

Societat de colombicultura s'Estanyol

Fa prop d'un any que ja començarem a veure volar coloms "butxes" encaçant una femelleta amb una ploma blanca. Aquesta imatge ja mos es familiar i simpàtica. Perquè mos va cridar l'atenció des d'un principi és per lo que hem volgut conèixer més detalls d'aquest bell esport.

Els socis són llucmajors, estanyolers i campaners, i s'han unit per fundar aquesta nova societat perquè, segons ells diuen, S'Estanyol és un lloc molt adequat per desenrotllar les seves activitats esportives.

El divendres, dia 12 de juliol, celebraren la festa del primer fi de temporada. Va esser beneït el local social, situat al Bar Ca'n Feliu, on se va servir un aperitiu per a tots els assistents. Després hi hagué entrega de trofeus i sopar a "La Sirena" vell, no hi acudiren representacions, de l'Ajuntament, altres autoritats, de la Federació Balear de Colombicultura, de totes les altres societats de Colmbicultura de Mallorca, naturalment tots els socis de S'Estanyol i, com a nota simpàtica, hem de dir que hi hagué, endemés, una representació de les societats colombòfiles de Lluçmajor i de Campos.

Amb motiu d'aquesta festa hem parlat amb En Blai Nadal, president d'aquesta societat, el qual ens diu:

Sí, ara fa un any se constituí la societat. Degut als problemes que teníem per fer volar els coloms dins Lluçmajor, per l'existència de molts de coloms corralers, i que volar els nostres coloms junt amb els "mensajeros" no anava bé. Un grup de companys ja feia temps que feien volar els coloms a altres pobles, com és ara Porró i Santa Eugènia. Mos reunírem i decidírem dur els coloms a S'Estanyol. La nova directiva elegida va esser, apart de jo, vice-president Miquel Munar, secretari Nicolau Febrer, tresorer Joan Boscana i com a vocals Jaume Barceló, Miquel Ballester, Toni Cladera

Nicolau Febrer rebent el seu Trofeu de mans del capità de la Guàrdia Civil (Foto Fermín).

El Sr. Barceló, president de la Federació Balear dirigint la paraula als assistents (Foto Fermín).

Miquel Munar, Delegat de l'Ajuntament a S'Estanyol, entregant un Trofeu a un dels socis més jovenets (Foto Fermín).

i Mateu Quetlgas.

Ja per Nadal ferem el concurs que nosaltres anomenam de s'endiòt, després concurs de selecció per al Campionat Provincial, celebrat a Lluçmajor, on conseguírem el tercer premi, i concurs de regularitat de temporada, i, per últim, concurs social que s'acabà

dia 23 de juny.

Ara estam preparant els coloms joves per la pròxima temporada que comença el novembre. Endemés dels concursos habituals ja tenim previst celebrat alguns concursos de caràcter inter-social.

En quant a lo que representa per a nosaltres com

Sr. Blai Nadal, president de la societat colombòfila de S'Estanyol.

a primera temporada, ho consideram un èxit total. De deu socis fundadors que vàrem esser, ja som vint-i-set. Els coloms han volat sense cap casta de problema i tots els socis hi han col·laborat plenament, apart de tota la gent de S'Estanyol que s'ha portada molt amablement, així com els propietaris de les finques colindants.

I, com ja hem dit altres vegades, volem recordar un pic més que els coloms esportius van anellats i tenen pintades les ales per la part de baix, algunes vegades es poden perdre i quedar dalt alguna teulada o dins un corral. Agrairíem molt a qualsevol persona que, pel motiu que sia un colom d'aquests caigui en les seves mans, tinguin l'amabilitat d'avisar-mos. Fins ara la gent ha respost a la nostra cridada, esperam que continuïn així.

Ja tenim prevista una ampliació de socis per la pròxima temporada.

Esperam que, com a mínim vagi tant bé com la passada.

I nosaltres n'estam segurs, perquè l'entusiasme que exteriorisau ho mereix. Molts d'anys.

Guillem Oliver.

Vela

I TROFEO CIUTAT DE LLUCMAJOR

Organitzat pel C.N. S'Estanyol i patrocinat pel C.I.M. i l'Ajuntament de Lluçmajor, tengueren lloc, entre els dies 20 i 28 de juliol, les proves de vela puntuables per el "I trofeu Ciutat de Lluçmajor".

Una cuidada organització i un bon regit del comitè controlador de regates va fer possible que les diferents proves d'Optimist, T.D.V. i Creuers fossin un èxit.

El Club Nàutic S'Estanyol s'ha apuntat una bona nota dins l'esport de la vela i ha contribuït a que cridés més l'atenció dels neòfits. Així, després de les decisions preses per la junta directiva, se va acomplir el propòsit primari de fomentar l'esport de la vela, cosa que feia uns quants anys que no es cuidava com es degut, fins al punt de que el C.N.E. estava a punt de convertir-se en un port privat.

El resultat d'aquest "I Trofeu Ciutat de Lluçmajor" ha instat a la directiva del C.N.E. a mirar d'organitzar el "II T.C.L.I.". Ja s'estan fent les gestions oportunes a fi de que, per a l'any que ve, estigui tot a punt, si les parts interessades continuen en la mateixa idea.

Tal com informàvem a l'anterior número de Lluçmajor de pinte en ample, i, en donàvem la puntual ressenya, des de deu anys enrera no s'havia vist tal activitat. El treball i l'optimisme de la junta directiva del Club ha estat present en tot moment i d'aquí n'ha vingut el bon resultat.

Sols dos llocs destacats pels regatistes estanyolers, els segons en les classes 5a. i 6a. de creuers. No obstant, creim que, com més activitats hi hagi, més entrenaments, més possibilitats tendran de col·locar-se en regates successives. Estam segurs de que aquesta labor no és d'un dia i que els esportistes del Club se dedicaran, cada dia més, als esports de la mar i no tant

I TROFEO CIUTAT DE LLUCMAJOR

DEL 20 AL 28 DE JULIO 1985

ORGANIZA:
CLUB NAUTICO S'ESTANYOL

PATROCINAN:

CONSELL INSULAR DE MALLORCA   AJUNTAMENT DE LLUCMAJOR

als de terra.

CLASSIFICACIONS.

OPTIMIST.

Les proves foren els dies 20 i 21 de juliol dins un recorregut d'unes quatre milles aproximadament, en un triangle i una volta i mitja al vent.

CLASSE "A".

1er. "Mitja Punyeta". Patró: Joan Galmés -C.N. Arenal.

2n.: "Revoltoso". Patró: Manolo Enri - C.N. Sa Ràpita.

3er.: "Posito". Patró: Cristófol Moyà - C.M. Sant Antoni.

CLASSE "B":

1er. "Escorbai". Patró: Maria Garau - C.N. Sa Ràpita.

2on. "Polus II". Patró: Quique González - C.N. Arenal.

3er.: "Idefix". Patró: Ma. Antònia Garau - C.N. Sa Ràpita.

CLASSE "C":

1er. "Magic". Patró: Toni Jordi - C.N. Arenal.

2n.: "Niue". Patró: Enri Patiño - C.N. Arenal.

3r.: "Lince". Patró: Aina Maria Bonet. - C.N. Arenal.

T.D.V.

Proves fetes els dies 27 i 28. El dia 27 un semi-Marató d'unes set milles recorrent les aigües de la badia entre S'Estanyol i Colònia de Sant Jordi voltant Na Corberana. El dia 28, dos triangles olímpics d'unes quatre milles.

Lleugers:

1er. Joan Rosselló - C.N. Sant Antoni de la platja.

2on. Felip Company - C.N. Arenal.

3er. Arribi Felip - C.N. Sa Ràpita.

Pesats:

1er. Andreu Morell - C. M. Sant Antoni de la platja.

2on. Manuel Medrano - C.M. Sant Antoni de la platja.

3er. David Kussell - C. N. Sa Ràpita.
Femení.

Classificada única: Joana Ma. Socias - C.N. Port de Pollença.

CREUERS "I.O.R."

Aquestes proves tengueren lloc dins aigües de la Badia de Mitjorn els dies 25 i 27, amb recorreguts aproximats de 41 i 34 milles respectivament. Ambdues proves voltant Cabrera.

Classes 1a. a 4a. -

1r: "Sene Up". Patró: Joan Sastre - R.C.N. Palma

2n: "Belma II". Patró: galmés Riera -R.C.N. Palma

Classe 5a. 1r: "Divas". Patró: Pere Siquier -C.N. Arenal.

2on: "Maita". Patró: Jaume Llabrés - C.N. S'Estanyol

Classe 6a: 1r. "Coco Loco". Patró: Roman Muret -C.N. Arenal

2on: "Alicorn". Patró: Sebastià Cánovas -C.N. S'Estanyol

Classe 7a: 1r: "Regresa". Patró: Ferran Equer - C.M. Sant Antoni
2on: "Aquiles II". Patró: Pere Rigo -C.N. Santa Ponsa.

CLASSIFICACIO
GENERAL CREUERS
"I.O.R."

1r: "Regresa". Patró Ferran Equer - C.M. Sant Antoni

2on: "Aquiles III". Patró: Pere Rigo - C.N. Santa Ponsa

3r: "Divas". Patró: Pere Siquier - C.N. Arenal

GUANYADOR DEL
"I TROFEU CIUTAT
DE LLUCMAJOR"

Vaixell: "Regresa"

Patró: Ferran Equer del Club Marítim Sant Antoni de la Platja

Enhorabona als guanyadors, a tots els participants i al Club Nàutic de S'Estanyol.

Guillem Oliver

"TITAN" y "PANTERA ROSA", VENCEDOR DEL CONCURS LOCAL I TROFEU REGULARITAT RESPECTIVAMENT

Ja s'ha acabat el Concurs Local que es va realitzar en cinc proves, en les quals participaven tots els coloms locals i la classificació ha quedat d'aquesta manera:

- 1.-"Titan" de Joan Abellán
- 2n.-"Fary II" de Jeroni Vicens
- 3r.-"Chaparral" de J. Abellán
- 4t.-"Pantera Rosa" de Josep M. Palacios

També han obtingut trofeu els cinc coloms vencedors del Trofeu de la Regularitat de la temporada 1984-85

- 1r.-"Pantera Rosa" de Josep M. Palacios
- 2on.-"Fary II" de J. Vicens
- 3r. "Chaparral" de J. Abellán
- 4t.-"Tokio" de J. Abellán
- 5e.-"Porreras" de Ricard Crespillo i Manuel Astorga.

Aquest repartiment de premis es va efectuar, dies passats, al Restaurant "Tropical" i assistiren a l'esmentat acte el batle A. Zanoguera, el tinent de batle i delegat d'esports J. Puigserver, alguns membres de la Benemèrita i el President de la Federació Balear de Columbicultura.

Una vegada finalitzada l'entrega de trofeus es va servir un sopar de companyonia en el qual hi assistí, a més de les autoritats ja esmentades, el president local J. Abellán, i gran nombre d'aficionats de tota l'illa, després es va procedir, com és habitual, a una subhasta de coloms amb el fi de recaptar fons per a la Societat.

Arriba a les nostres mans un comunicat del

president Sr. Abellán en el qual, a més d'agrair l'ajut de tothom, s'acomiada fins a la propera temporada en nom propi i de la Societat "La Lluçmayorense".

Nosaltres feim el mateix i esperam poder-vos informar de nous esdeveniments a la pròxima temporada.

J. Quintana C.

VELA

En vela s'han aconseguit destacats triomfs, per part dels esportistes del C.N.A., en especial els germans Barceló Cuartero en el campionat d'Espanya celebrat recentment en aigües catalanes.

Per al proper mes d'agost també s'anuncien importants proves i regates. Una altra notícia important del club nàutic és que el soci aspirant a la presidència a les passades eleccions, el mes passat de juny, Josep Ma. Simó ha presentat un recurs davant la Federació Balear de Vela, i aquest assumpte està a Madrid pendent de resolució segons ens informa el senyor Nava. Per tant, la cosa no és totalment clara. Mentrestant en Joan Miquel continua amb la tasca presidencial.

ATLETISME

Es disputà el "Marathon Cala Blava" i va triomfar el corredor Sánchez. La sortida la prengueren 75 corredors i n'arribaren 68. organitzà el club "Peñalver-Aspe" i el recorregut de la carrera va ser S'Arenal-Cala Blava-S'Arenal-Ses cadenes-S'Aranjassa-Ca'n Pastilla-autopista Avda. Nacional i arribada a s'Arenal.

S'Estanyol.

TORNEIG DE TRUC S'ESTANC.

El dia 27 va començar a jugar-se, per parelles, el torneig de truc que cada any sol celebrar-se a S'Estanc de S'Estanyol.

Moltes parelles hi prenen part i promet esser molt disputat. El proper mes informarem dels resultats, ja que, per manca de temps no ho feim ara. Se juga els dies 27 i 28 de juliol i 3 i 4

d'agost. Sols direm que, sia quin sia el resultat, s'acabarà amb un sopar de companyonia pagat amb els doblers recaptats a les inscripcions.

S'Arenal

NOVA DIRECTIVA DE LA U.D.ARENAL

La nova directiva de la U.D. Arenal ha quedat constituïda de la següent manera: Vicenç Mateu Garau, president. Gabriel Castell Coll, Gabriel Barando Valero i Gabriel Gómez Inojosa, vice-presidente (tots tres tenen nom d'arcàngel). Miquel Mas Juan, tresorer. Joan Pirelló Palmer, comptador. Juan Vicens López Menchero, secretari. Rafel Morales Castells, vice-secretari. Miquel Mas Pons, secretari tècnic. Vocals: Francesc Ferrer Campuzano, Emilio Ortiz Pérez, Bonifacio Ruíz Carpintero, Antonio Torres Garcia, Eusebio F. Pomar Aguiló, Miquel Mas Franco, Angel Hernández López, Antonio Moreno Fernández, Miquel Castaño García, Daniel Olmo Fernández, Joan A. Bagur Pardo, Magí Vidal Bover.

Delegats d'equips: Emilio Ortiz Pérez, Bonifacio Ruíz Carpintero. President de juvenils: Gabriel Catell Coll. President d'infantils: Antonio Moreno Fernández. President d'alevins: Daniel Olmo Fernández. President de benjamins: Joan A. Bagur Pardo. Com a entrenadors actuaran: Joan Llompart, Joan Chaparro, Antoni Villena, Fructuoso Isidro, Antoni Caballero. El primer partit és a Son Sardina dia 4 d'agost. Dia 11 començarà el trofeu Platja de Palma i hi participaran el Ferriolense, Independientes, S. Sardina, S'Arenal. El trofeu Ciutat de Lluçmajor, en la seva quinzena edició, els disputaran a partit únic l'Espanya de Lluçmajor i el S'Arenal dia 25 del mateix mes d'agost.

TALLERS LLUCMAJOR

SERVEI OFICIAL

REPARACIONS EN GENERAL PLANXISTERIA I PINTURA

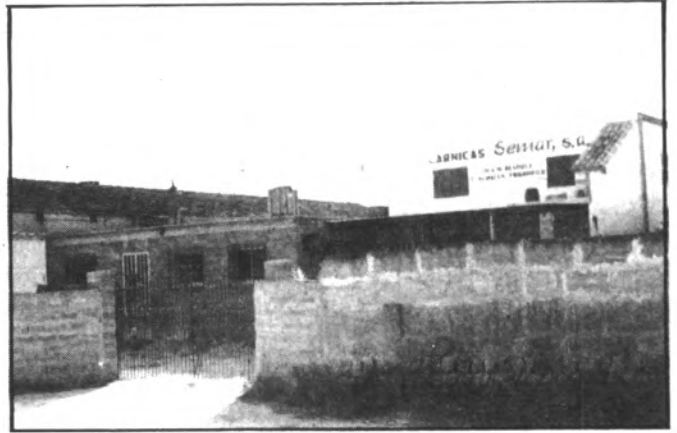

Ronda de Ponent, s/n. Tel. 66 12 67

LLUCMAJOR

P'es forat d'es moix

Haver posat de regidor d'urbanisme el Sr. Martí ha estat com posar de guàrdia del galliner a una guineu
 Deu haver pagat el permís? Cartell d'obres, com és preceptiu, no n'hi té!
 I ara va per batle...!

ELECTRICA

Calafat

CRISTOBAL CALAFAT JUAN

Instal.lacions elèctriques
 Servei Tècnic

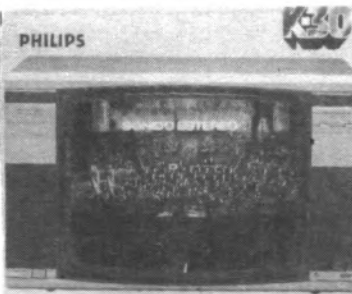
Sistemes d'alarma i seguretat anti-robo

Instal.lacions d'energia solar fotovoltaica

- ELECTRODOMÈSTICS TV-HI-FI
 (PHILIPS - NEWPOL - FAGOR - PANASONIC - SHARP - etc.)
- ARTICLES D'ELECTRICITAT EN GENERAL
- OBJECTES DE REGAL
- LLISTES DE NOCES

Panasonic

VIDEO CLUB

On podrà triar entre més de 1000 títols de les més recents novetats de pel.lícules originals i legalitzades
 TOT - VHS

Sa Fira, 3 (Abans, Galeria Moderna) - Tel. 661901

LLUCMAJOR

AUTO ESCUELA

Rafael Fiol

LLUCMAJOR: Pescadors, 19 - Tel. 66 02 46
 S'ARENAL: Pl. dels Nins, 3 - Tel. 26 43 51
 PISTA DE PRACTIQUES: Telèfon 66 17 25

Maderas Ramon, s.a.

ALMACEN Y OFICINAS:
 Ctra. Lluçmajor-Porreras, Km. 1
 Telèfono 66 08 37
 LLUCMAJOR (MALLORCA)

ALMACEN:
 Cardenal Pou, 9 - Tel. 55 28 05
 MANACOR

CA'N MATIES BAR - RESTAURANT

TAPES VARIADES
 BERENARS

C/. Campos, 1 - LLUCMAJOR

Que fa el Consell Insular en Agricultura

El Consell Insular de Mallorca té un programa d'adquisició de finques destinades a la protecció de la natura, a l'ús públic i a l'experimentació agrícola.

Ha elaborat un pla de rejuveniment de les plantacions de garrovers. Impulsa les fires agrícoles i ramaderes com a vehicle de potenciació del nostre camp. Per tal de millorar la cabanya du a terme una campanya de vacunació contra la brucel·losi i la tu-

berculosi i una altra de millora genètica.

Altres actuacions destacades són:

—Campanya d'adequació de molins de vent per a extracció d'aigua.

—Foment de la construcció de sitges per emmagatzemar pinsos.

—Instal·lació d'hivernacles a les escoles.

—Distribució de carpes per

repoblar safareigs.

Consell Insular

de Mallorca

cl. Palau Reial, 1

HAMBURGUESES
"PERROS"
"PINCHOS"
"PEPITOS"

NOVA DECORACIO

TERRASSA

Provin la
nostra
CUINA RAPIDA
ÉS. TROPI ! . .

OBERT TOTS ELS DIES

SERVEI DE BEGUES I MENJARS
DE QUALITAT A PREUS RAONABLES

Avinguda Carles V (Tel. 66 11 17) LLUCMAJOR

Sabates Can Gramet

VENDA DE MOSTRES
PARELLS SOLTS

C/. Bisbe Taixaquet, 6 - Tel. 66 03 74
LLUCMAJOR

TALLER MECANICO
ANTONIO ROSSELLO

Navarra, 4 - 6 - Tel. 660928 - LLUCHMAYOR

SERVICIO DE PINCHAZOS
Y NEUMATICOS

ESTUDIANTS!

PROFESORS!

PROFESIONALS!

TENIM LO QUE NECESITAU

Ordenadors domèstics, personals y de gestió

Impresores   Disquets

Monitors: Fòsforo Verd, Color

CANON, PHILIPS, SONY

**Ca'n Pau
Salvà**

**BOTIGA: C/. Bisbe Taixaquet, 24
Tel. 66 01 04*

CONTACTI AMB NOSALTRES

FORN Ca'n Paco

**COMPRI ALS PETITS
ESTABLIMENTS. TENDRA
UN TRACTE DIRECTE I
UN AMBIENT FAMILIAR**

**SERVIM ENCARRECS
ESPECIALS PER A
CASAMENTS, BATEIGS
I COMUNIONS**

**AQUEST ESTIU
PROVAU ELS NOSTRES
PASTISSOS (PASTELS)
GELATS**

Vos desitjam bones vacances!

**LLUCMAJOR
C/. Major, 79 - Telèf. 66 09 45**

**Ca'n Paco II
C/. Cardenal Rosell, 48 - Tel. 66 12 52**